

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

8 października 2024

nr 79 (LXXIX)

cena: 17 Kč

WIADOMOŚCI
HARCERZE NA
POOBOZOWYM ZŁOCIE
STR. 2-3

PODRÓŻE
JAK ÓSMOKLASIŚCI
ZWIEDZALI GDAŃSK
STR. 5

SPORT
NAJWAŻNIEJSZA
W BIEGANIU JEST
RADOŚĆ STR. 7

Stanisław Folwarczny nie będzie wicehetmanem

REGION: Bardzo dziękuję wyborcom za każdy głos. To było bardzo owocnych osiem lat na szczeblu wojewódzkim oraz wcześniej w ratuszu w Czeskim Cieszynie – powiedział „Głosowi” Stanisław Folwarczny, ustępujący wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. szkolnictwa i sportu. Partia ODS, której jest członkiem, będzie w najbliższej kadencji samorządu wojewódzkiego w opozycji.

Tomasz Wolff

To już pewne – w najbliższej kadencji województwem morawsko-śląskim będzie rządzić ruch polityczny ANO, który wygrał wybory i zgarnął 35 z 65 mandatów, z koalicją SPD, Trikolora i PRO. Partie ODS, KDU-ČSL oraz TOP 09 tworzące koalicję SPOLU będą w opozycji.

– To będzie konstruktywna opozycja – zapewnił w mediach społecznościowych Radek Kaňa, lider SPOLU w województwie. – Warunki, które zaproponował Josef Bělca w imieniu zwycięskiego ugrupowania ANO, są niezgodne z naszymi wartościami, programem i wizjami dla województwa morawsko-śląskiego – napisał w piątek po południu na portalu X.

Poszło między innymi o wybór stanowisk w przyszłych władzach regionu. Kaňa zwrócił uwagę, że do tej pory praktyką było, iż to partie desygnowały konkretne osoby na stanowisko, a nie były one narzucone z góry przez zwyciężcę wyborów. Politycy koalicji SPOLU nazywają nieoficjalnie rozmowy koalicyjne mydleniem oczu, bo koalicja, która ostatecznie będzie rządzić regionem, była od dawna wiadoma.

– Jeszcze raz dziękuję za wsparcie. Nasza praca dla

Was i naszego regionu na tym się nie kończy – zapewnił na koniec Radek Kaňa. Tym samym po ośmiu latach polska mniejszość nie będzie miała swojego przedstawiciela w Ostrawie.

Andrzej Bizoň, wiceprezydent Karwiny oraz członek Rady Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, przekonuje, że każdy Polak, który zasiada we władzach samorządowych, jest na wagę złota.

– Mam na myśli nie tylko wioski i miasta w regionie, ale także szczebel wojewódzki oraz organy państwowe w Pradze. Brak Stanisława Folwarcznego w nowych władzach województwa będzie tym bardziej dotkliwy, że zajmował się tak ważną dla nas dziedziną życia, jak szkolnictwo – stwierdził.

Wiceprezydent Karwiny dodał, że na byłego już wicehetmana ds. szkolnictwa i sportu można było liczyć w każdej sytuacji. – Był praktykiem z ogromnym doświadczeniem samorządowym. Jednocześnie był realistą, który nigdy nie obiecywał gruszek na wierzbie, ale zawsze to, co miał do zrobienia, załatwiał – dodał Andrzej Bizoň.

Stanisław Folwarczny na razie nie potrafił odpowiedzieć na pytanie, co będzie robił w najbliższym czasie. – Na pewno muszę doprowadzić do końca sprawy zdrowotne i odpocząć. Ostatnie osiem lat to był bardzo owocny i pracowity czas, w którym udało się zrobić bardzo dużo dla naszego województwa – przyznał w rozmowie z „Głosem”.

Święto teatru za nami

• Sztuka „Zbrodnia i kara. Z powodu zbrodni Rosjan, których nie potrafimy zrozumieć” od początku budziła ogromne emocje. Fot. Facebook/Bez Granic

Spektakle „Zbrodnia i kara” Teatru Polskiego w Podziemiu z Wrocławia i „Žena filmového kritika” sceny Pod Palmovką z Prahy otrzymały ex aequo główny laur 33. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Bez Granic, który w niedzielę wieczorem zakończył się w Cieszynie i Czeskim Cieszynie.

Zwycięzców wyłoniło trzyosobowe jury w składzie: Dorota Buchwald (Polska), Karel Král (Czechy) i Miron Pukan (Słowacja).

Sztuka „Zbrodnia i kara. Z powodu zbrodni Rosjan, których nie potrafimy zrozumieć” powstała na podstawie materiałów dokumentujących rosyjskie zbrodnie wojenne zgromadzonych przez ukraińskich dziennikarzy, szczególnie członków kolektywu „Slidstvo”, oraz na podstawie poszukiwań odpowiedzi na pytanie, co właściwie czujemy, widząc obrazy wojny. Wykorzystano w nim też fragment „Zbrodni i kary” Fiodora Dostojewskiego.

„Žena filmového kritika” to popkulturowa groteska o kobiecie i intelektualistach, filmach, miłości, marzeniach i występach. Współautorem i reżyserem produkcji jest jeden z najbardziej cenionych obecnie czeskich autorów Tomáš Dianiška.

Ciąg dalszy na str. 3

• Przed Stanisławem Folwarcznym nowe wyzwania. Jakie jednak, tego na razie odchodzący wicehetman nie ujawnił.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

5

-milionowy pasażer w roku kalendarzowym został odprawiony na lotnisku im. Wojciecha Korfa w Katowicach-Pyrzowicach 26 września – poinformował Piotr Adamczyk, rzecznik katowickiego portu lotniczego. To drugi taki wynik w historii Katowice Airport – w zeszłym roku też odprawiono pięćmilionowego podróżnego, ale dopiero 3 listopada. Ponieważ liczba osób, które podróżują z Katowice Airport ciągle rośnie, jest już pewne, że ten rok będzie rekordowy – sześciomilionowy pasażer w roku kalendarzowym, pierwszy raz w historii katowickiego lotniska, spodziewany jest w pierwszej połowie grudnia. Według szacunków w całym 2024 roku lotnisko odprawi ponad 6,2 mln podróżnych. (klm)

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Kawa podana w kubku z impregnowanego papieru nie smakuje tak dobrze jak z porcelanowej filiżanki. Większość z nas zgodzi się z tym twierdzeniem. Według badań, które przeprowadzili ostatnio naukowcy centrum Recetox na Uniwersytecie Masaryka w Brnie, nie sprzyja również zdrowiu. Substancje perfluorooalkilowe i polifluoroalkilowe, działające jako bariera ochronna przed wilgocią, atakują bowiem system odpornościowy.

Kawa podana w plastikowym kubku nawet nie może smakować tak dobrze jak z porcelanowej filiżanki. To moja opinia na ten temat, jako że należę do osób, które wciąż jeszcze uważają, że picie kawy i herbaty powinno być ceremonią, czymś więcej niż zwykłym zaspokajaniem pragnienia oraz zapotrzebowania na kolejną dawkę kofeiny. Celebrowanie picia tych napojów wymaga zaś, co jest naturalną kolejną rzeczą, odpowiedniej materialnej otoczki, czyli serwisu z porcelany.

Znam osoby, które mają swoją ulubioną filiżankę, z której kawa smakuje im najlepiej i gdyby nie było im głupio, najchętniej zabrałyby ją z sobą nawet w odwiedziny lub do kawiarni. Ja nie zaliczam się do nich. Dlatego lubię pić kawę w gościach i zachwycać się to takim, a to znowu innym filiżankowym okazem. Szczęście sprzyja mi w tym względzie, jako że moja sąsiadka jest pod tym względem dobrze i z gustem wyposażona, a krakowska szwagierka ma filiżankę całą kolekcję i nie zabrania mi z niej korzystać.

Jednak najbardziej lubię filiżanki mamy. Pewnie to przez sentyment i na zasadzie rzeczy, które ustawione w równym szyku za witrą były dla mnie w dzieciństwie czymś niedostępnym i tajemniczym zarazem, do dziś wydają mi się najpiękniejsze w świecie. Każdy zaś z tych serwisów – kuchennych i dla gości – ma swoją historię, która jest równocześnie historią moich przodków i moją. Dlatego lubię słuchać, że te filiżanki z różyczkami na śmietanowym tle moi rodzice otrzymali za paczkę kołaczyków weselnych od najbliższej sąsiadki, tamte w zachwycających kolorach od tego lub innego wujostwa w służnym prezencie, a jeszcze inne są pamiątką po mojej zmarłej babci. Myślę, że poza walorami estetycznymi właśnie w tych wspomnieniach na czasy i ludzi, którzy odeszli, tkwi ich największa wartość.

CYTAT NA DZIS

Mikuláš Bek

minister szkolnictwa, sportu i wychowania fizycznego RC

Na mój wniosek gabinet zwiększył

budżet dla publicznych uczelni

o 1 mld koron jeszcze w tym

roku kalendarzowym. Środki są

przeznaczone na wsparcie polityki

personalnej uczelni, bezpieczeństwa

oraz na usuwanie szkód

popowodziowych

Wejdź do STREFY PREMIUM

Znajdź nas na YouTube

DZIŚ...

8

października 2024

Imieniny obchodzą:

Laurencia, Pelagia, Brygida
Wschód słońca: 6.48
Zachód słońca: 17.58
Do końca roku: 84 dni
(Nie)typowe święta: Świątowo
 Dzień Ośmiornicy
Przysłowie: „Po świętej Brygizie babie lato przyjdzie”

JUTRO...

9

października 2024

Imieniny obchodzą:

Arnold, Dionizy
Wschód słońca: 6.49
Zachód słońca: 17.56
Do końca roku: 83 dni
(Nie)typowe święta: Świątowo Dzień Pocztu i Znaczka Pocztowego
Przysłowie: „Gdy październik z wodami, grudzień z wiatrami”

POJUTRZE...

10

października 2024

Imieniny obchodzą:

Daniel, Franciszek, Paulina
Wschód słońca: 6.51
Zachód słońca: 17.54
Do końca roku: 82 dni
(Nie)typowe święta: Świątowo Dzień Zdrowia Psychicznego
Przysłowie: „Na świętego Franciszka chtop już w polu nic nie zyska”

POGODA

wtorek

dzień: 17 do 19°C
 noc: 14 do 12°C
 wiatr: 7-9 m/s0

środa

dzień: 17 do 18°C
 noc: 17 do 16°C
 wiatr: 8-10 m/s

czwartek

dzień: 20 do 22°C
 noc: 15 do 13°C
 wiatr: 7-9 m/s

Harcerze na poobozowym zlocie

Siedem drużyn harcerskich działających na Zaozliu brało udział w poobozowym zlocie, jaki od piątku do niedzieli przebiegał w obozowisku w Łomnej Dolnej. Blisko 70 harcerzy dzieliło się swoimi wrażeniami z wakacyjnych obozów i brało udział w nietuzinkowych konkurencjach, jakie przygotowali organizatorzy.

• Harcerze podzieleni na zespoły mieli za zadanie wybudować jak najwyższą wieżę mając do dyspozycji tylko glinę i przygotowane wcześniej patyczki.

Łukasz Klimaniec

Zlot poobozowy drużyn harcerskich działających na Zaozliu to centralne wydarzenie organizowane przez Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej. – Ten zlot, jak sama nazwa mówi, to spotkanie po obozach, by zintegrować się, poopowiadać sobie, jak każdy z nas miał się miał swoim obozie – wyjaśnił

Andrzej Glac, naczelnik Harcerstwa Polskiego w RC. – Ale przede wszystkim chcemy, żeby drużyny lepiej się ze sobą poznały i żebyśmy mieli więcej centralnych akcji. A taki zlot właśnie temu służy – wskazał. Dodał, że każda drużyna ma swoje biwaki czy nocowania w harcówkach, ale w ostatnich latach harcerze bardziej integrują się ze sobą. – Udało nam się iść tym tropem, byśmy się lepiej poznawali i wymieniali doświadczeniami. Tak między kadrami

jak i uczestnikami – zaznaczył Andrzej Glac.

W obozowisku w Łomnej Dolnej, gdzie rozbito dziesięć dużych namiotów, wzięło udział blisko 70 osób. – Jest siedem drużyn harcerskich, a więc wszystkie drużyny z Zaozlia, które są w HPC, mają swoją reprezentację – wyjaśnił Stanisław Franek, drużynowy Harcerskiej Drużyny Wodnej „Opty” z Czeskiej Cieszyna i odpowiedzialny za

• W zlocie poobozowym wzięło udział blisko 70 osób. Zdjęcia: LUKASZ KLIMANIEC

program zlotu. – Cieszymy się z takiej frekwencji. Może gdyby pogoda była lepsza, to byłoby jeszcze więcej osób. Ale tematyka jest taka trochę survivalowa, więc wszystko jest tak, jak ma być – ocenił.

W zlocie wzięło udział 2. Karwińska Drużyna Harcerska „Wielka Niedźwiedźca”, Drużyna Harcerska im. Żwirki i Wigury z Cierlicka, Drużyna Harcerska „Opty” z Czeskiej Cieszyna, Drużyna Harcerska „Czarne Pantery” z Trzyńca, Drużyna Harcerska „Czarne Dęby” z Wędryni, Harcerska Drużyna Wodna „Grom” z Bystrzycy oraz Drużyna Harcerska „Skalka” z Jablonkowa.

W tym roku wszystkie drużyny wyjechały na letnie obozy. Niektóre udały się ze sobą razem, inne osobno. Dlatego ważne było, żeby sobie o tym poopowiadać i wymienić doświadczeniami, co miało miejsce w piątek. W sobotę młodzi harcerze wzięli udział w całodobowej grze terenowej. Podzieleni na grupy (złożone z przedstawicieli różnych drużyn harcerskich) współpracowali w różnych konkurencjach. Gdy odwiedziliśmy obozowisko, ekipy miały za zadanie wybudować jak najwyższą wieżę mając do dyspozycji tylko glinę i przygotowane wcześniej patyczki. Zadanie nie było łatwe,

ale zwycięskiej drużynie udało się skonstruować wieżę mierzącą 186 cm. Gra była warta świeczki, bo w każdej konkurencji na zwycięzców czekały wymierne korzyści. W przypadku kategorii jedzenia najlepsza wachta miała w nagrodę pełny zestaw jedzenia przygotowany przez kadrę. Ostatnia drużyna dostawała natomiast produkty i samodzielnie musiała sobie robić kanapki. W kategorii komfort najlepsi dostawali dodatkowe poduszki, koce i inne rzeczy umilające im czas.

– Podobna nam się tu. Minus jest jedynie taki, że jest trochę zimno. Ale że jesteśmy wszyscy razem i integru-

jemy się, to jest to fajne. Bo im więcej ludzi, tym więcej zabawy – przyznała Milena Respondek z „Optów”. Wtórował jej drużynowy kolega Wit Niemand. – Jest fajnie. Co prawda aura nie dopisuje, ale ja taką rześką pogodę lubię. Kolektywy jest bardzo fajny, z każdym da się o czymś porozmawiać. Lubię takie obozowiska, nie mam z tym problemu. Zawsze z rodzicami robiliśmy coś podobnego. Poza tym, fajnie jest wyrwać się z miasta po szkole – dodał.

Na obozowe warunki – spanie w namiotach wśród przyrody, spędzanie czasu pod gołym niebem – to dla harcerzy normalka, a jednocześnie dobra odskocznia od codziennej rutyny i życia w strefie komfortu. Dlatego drużyny harcerskie zapraszają dzieci i młodzież do wstąpienia w ich szeregi – w Bystrzycy, Karwinie, Cierlicku, Czeskim Cieszynie, Jablonkowie, Trzyńcu czy Wędryni.

– Harcerstwo to nie jest tylko zaawansowane, czyżby, jak piłka nożna, siatkówka czy koszykówka. To raczej sposób na życie. Uczymy odpowiedzialności, zaradności, pokazujemy konsekwencje swoich czynów, staramy się być wokół przyrody, wpajamy harcerskie wartości. Harcerstwo pokazuje, jak być dobrym człowiekiem – podkreślił Stanisław Franek.

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

Aquacentrum nie zostanie w tym roku otwarte, jak było zwyczajem, na początku października. Przeszkodą są nieczynne pompy, bez których nie da się utrzymać na chodzie basenów z toboganem, hydromasażem i strefą dziecka. Sześć tych urządzeń zostało uszkodzonych przez wody gruntowe w czasie niedawnej powodzi. Ich naprawa potrwa kilka tygodni. Aby móc korzystać z basenów, przynajmniej dwie pompy muszą być sprawne. Wchodzące w skład parku wodnego sauny będą czynne normalnie. (sch)

CZESKI CIESZYN

Zabytkowe, wybudowane w 1925 roku w stylu kubistycznym kino Central przechodzi remont. Jego celem jest przywrócenie elewacji obiektu do stanu, jaki zaprojektował przed stu laty miejscowy architekt Eduard David. Prace, które na tę chwilę polegają na usuwaniu pozostałości po minionych remontach, przeprowadza firma Marka Kujawy. Kolor fasady po-

zo- staje na razie tajemnicą. (sch)

PIOSECCINA

Przejazd przez centrum wioski będzie przez najbliższe tygodnie mocno utrudniony. W poniedziałek ruszył remont głównej drogi, po której kursowały dotąd również autobusy w kierunku Piosku i Jablonkowa. Najgorszy dla mieszkańców będzie okres do 18 bm., kiedy to naprawa nawierzchni drogi będzie przeprowadzana na całej jej szerokości. W tym czasie będą musieli korzystać z wyznaczonych prowizorycznych parkingów w części łąz, koło petli autobusowej oraz za domem nr 222. Inwestorem budowy jest Zarząd Dróg Województwa Morawsko-Śląskiego, prace mają pochłonąć 17 mln koron. (sch)

WĘDRYNIA

Ochotnicza Straż Pożarna ma w tym roku na swoim koncie cały szereg interwencji. Strażacy zlikwidowali dziesięć niebezpiecznych gniazd, wyjeżdżali do pożarów, usuwali skutki czerwcowej i wrześniowej powodzi. Pomagali nie tylko na terenie swojej gminy, ale także np. na terenie sąsiedniego Trzyńca, za co otrzymali list z podziękowaniem od prezydentki Věry Palkovskiej. Ostatnio długie godziny spędzili również na wypompowywaniu wody z zatopionej ostrawskiej dzielnicy Nowa Wieś. (sch)

Winiety autostradowe zdrożeją

O 140 koron więcej trzeba będzie zapłacić za roczną winietę autostradową w Republice Czeskiej w 2025 roku. Cena miesięcznej winiety wzrośnie o 30 koron, a jednodniowa podróże o 10 koron. Takie zmiany wprowadziło Ministerstwo Transportu RC. Po raz pierwszy o wzroście cen winiet decyduje wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych oraz roczna zmiana długości eksploatowanych autostrad.

– Wprowadzamy w życie mechanizm automatycznej waloryzacji wszystkich stawek opłat czasowych, aby w dłuższej perspektywie utrzymać cenę za korzystanie z autostrad na stabilnym poziomie, co odpowia-

da kształtowaniu się cen i rozległości sieci autostrad – wyjaśnił Martin Kupka, minister transportu.

Za roczną winietę trzeba będzie zapłacić 2440 koron (obecnie kosztuje 2300 koron). Winieta miesięczna będzie kosztowała 460 koron (obecnie 430 koron), za 10-dniową trzeba będzie zapłacić 290 koron (obecnie 270 koron), a dzienna 210 koron (obecnie 200 koron).

Właściciele samochodów napędzanych LNG, CNG i biometanem za roczną winietę zapłacą 1220 koron, za miesięczną 230 koron, za 10-dniową 140 koron, a za dzienną 70 koron.

Kierowcy aut hybrydowych na roczną winietę wydadzą 610 koron,

za miesięczną zapłacą 110 koron, za 10-dniową 70 koron, a za jednodniową 50 koron.

Pojazdy zeroemisyjne – elektryczne oraz napędzane wodorem – zgodznie z europejską dyrektywą nadal będą mogły bezpłatnie korzystać z autostrad.

Sieć autostrad w RC liczy obecnie 1340 km, z czego 226 km nie jest objęte obowiązkiem wykupowania winiet. W 2022 r. sieć autostradowa została rozbudowana o 21,2 km, natomiast w 2023 r. powiększyła się o 15,4 km. W tym roku planowane jest otwarcie łącznie ponad 100 kilometrów nowych odcinków autostrad. Jednak część z nich znajdzie odzwierciedlenie w podwyżce

• O winietach, jakie obowiązują na czeskich autostradach, informują znaki tuż po przekroczeniu granicy. Fot. Mapy.cz

winiety na 2025 r. Jak zapowiada ministerstwo, pozostałe opodatkowane w drugiej połowie 2024 roku

zostaną uwzględnione w cenie winiety w 2026 r. (klm)

Samochód w ogniu

Do poważnego wypadku doszło wczoraj rano na drodze I/68 między Mostami koło Jablonkowa a Bystrzycą. Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że krótko po godz. 4.30 kierowca samochodu osobowego, włączając się do ruchu z pasa rozbiegowego, prawdopodobnie nie ustąpił pierwszeństwa ciągnikowi z cysterną. Zahaczył o niego i wjechał na przeciwny pas ruchu, gdzie zderzył się z ciężarówką. Osobowaka zaczęła płonąć.

Tuż po wypadku przejeżdżała tamtędy karetka pogotowia z lekarzem, wysłana do innego zdarzenia. To sprawiło, że ratownicy mogli natychmiast pomóc 30-letniemu mężczyźnie.

– Załoga zobaczyła uczestnika zderzenia, na którym płonęła odzież. Ratownicy musieli najpierw ją zgasić i zdjąć z mężczyzny. Na-

• Po wypadku w podgórskiej części regionu utworzyły się bardzo duże korki. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

stępnie opatrzyli poparzenia na głowie, kończynach i tułowiu – opisał dramatyczne chwile rzecznik pogotowia Lukáš Humpl.

Po podaniu dożylnie niezbędnych leków rannego przewieziono na ostry dyżur do Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie. (dc)

Święto teatru za nami

Dokończenie ze str. 1

Wocenie widzów na największe uznanie zasłużyły spektakle: „Cervená Karkulka” teatru Drak z Hradca Kralowej oraz „Pedy” i „Tu Tutu” warszawskiego Teatru Sztuki Ciąta. Zwycięzcy zostali uhonorowani statuetkami „Złamanego szlabanu”. Festiwal rozpoczął się 27 września w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Widzowie zobaczyli kilkanaście spektakli z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Jego organizatorami są czeski oddział Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej oraz czeskokocieszyńskie stowarzyszenie Człowiek na Granicy. (PAP)

Absolwenci proszą o pomoc

Właśnie wróciłem ze spotkania 59 lat po maturze – tak zaczyna się e-mail od Tadeusza Rzymana, który mieszka na co dzień w Popradzie. – W przyszłym roku planujemy spotkanie z okazji 60-lecia – dodaje i ma prośbę do czytelników „Głosu”. Byli uczniowie orłowskiej Alma Mater przy okazji spotkania w 2025 roku mają w planie uczcić swojego klasowego, śp. Franciszka Mecha. – Cały problem w tym, że nikt z kolegów nie wie, gdzie znajduje się miejsce jego ostatniego spoczynku. Wpadłem na pomysł, by zwrócić się do „Głosu” z prośbą o opublikowanie krótkiej notki dla czytelników z pytaniem, czy może ktoś wie o takim miejscu – czytamy w dalszej części wiadomości, którą pan Tadeusz wysłał w imieniu 19 maturzystów.

Jeżeli ktoś ma na ten temat wiadomość, prosimy wysłać e-maila na adres: wolff@glos.live. Sprawę przekażemy do autora wiadomości. (wot)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Perty Górnego Śląska oczami nauczycieli

Co roku zarząd Klubu Nauczycieli Emerytów w RC organizuje dla swoich członków jednodniową wycieczkę autokarową. Nie są to wycieczki przypadkowe, robimy wszystko, żeby za każdym razem wzbogacić się o coś nowego, poznać nieznaną nam strony i kierunki.

Za cel kolejnej wycieczki edukacyjnej obraliśmy Górny Śląsk, który jest bardzo piękny, choć mniej znany. Ma podobne warunki geograficzne, podobną historię i bogactwo naturalne (węgiel) do Śląska Cieszyńskiego. Takie miasto, jak Zabrze i Gliwice, które były celem naszych wycieczek, są bardzo atrakcyjne, pełne zabytków sakralnych oraz zabytków techniki oraz enklaw zieleni. Wycieczka, która odbyła się w jeden z wrześniowych czwartków, została dofinansowana przez Fundusz Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w RC oraz Konsulat Generalny RP w Ostrawie.

Trasa prowadziła najpierw do Zabrze, gdzie zwiedziliśmy największą atrakcję – 200-letnią Sztolnię Królowej Luizy. Połowe podziemnej trasy pokonaliśmy na piechotę, drugą przepłynęliśmy łodziami. Była to dla nas niesamowita przygoda, którą przeżyliśmy pod ulicami śląskiego miasta. W trakcie przepływu łodziami spotkaliśmy legendarnego Skarbnika i Utopka. Podziwiliśmy nasświetlone nacieki wapienne i żywe rośliny rosnące 40 metrów pod ziemią. Po wyjściu z kopalni mieliśmy możliwość zobaczyć unikalny zabytek techniki górniczej – parową maszynę wyciągową z 1915 roku, która jest jedną z niewielu do dziś działających.

Następnym punktem programu wycieczki była 100-letnia wieża cisnieni, w której znajduje się muzeum węgla. Na jej szczycie znajduje się punkt widokowy, z którego

można podziwiać centrum miasta. Po południu pojechaliśmy do Gliwic, gdzie zwiedziliśmy Palmiarnię, czyli szklany dom, który zachwyca od lat architekturą, konstrukcją, otoczeniem oraz tym, co jest wewnątrz. W czterech pawilonach można obejrzeć różnorodne rośliny. W drodze powrotnej była możliwość obejrzenia słynnej gliwickiej radiostacji.

Jedynym mankamentem wycieczki był deszcz, który nam trochę dokuczyl. Pełni wrażeń i nowych doznań wróciliśmy do domu. Dziękujemy organizatorom za wspaniały dzień i cieszymy się już teraz na następny wyjazd.

Hania i Krysia, uczestniczki wycieczki

Panie na Jurze

Czwartek 12 września wyznaczył początek dwudniowej dorocznej wycieczki członkiń Klubów Kobiet działających w regionie. Zapowiadano wprawdzie wielkie ulewę, powódzie i inne kataklizmy, ale pogoda trzymała z wycieczkowiczkami sztafki i nie pozwoliła im przemoknąć.

Na Jurę Krakowsko-Częstochowską wyruszyło 50 pań. Pierwszym celem był Ojców i pobliska Pieskowa Skała. Zobaczyliśmy zamek z jego ciekawymi eksponatami, Maczuga Herkulesa, podziwiliśmy przepiękne okolice, widziane nawet z „lotu ptaka”, bo zaliczyliśmy wszystkie i bezpośrednie zetknięcie się z jego majestatem robi niesamowite wrażenie. Monumentalne budowle, Cudowny Obraz, plenerowa droga krzyżowa, muzeum, pomnik Ofiar Katastrofy w Katyniu i przede wszystkim niezaprzeczalny „genius loci”, sprawiają, że wizyta

Dalsza droga prowadziła do Ogrodzińca. Dto był w tych okolicach, wie, że naprawdę warto zobaczyć to stare grodzisko. Usytuowane jest na okazałym wzniesieniu, ale dałyśmy sobie radę, może

● Uczestnicy zgodnie przyznali, że wycieczka na Górny Śląsk była udana. Fot. ARC

z małą zadyszką, że wspinaczką i zawrotną liczbą schodów. Lekko zmęczone, ale wesołe nastroszone, różnie też było z naszą cierpliwością, a było jej trzeba naprawdę dużo, ale wyniki były, nie chwaląc się, imponujące. Miałymy również sposobność skosztowania miejscowych regionalnych smakołyków, po czym wyruszyliśmy w drogę powrotną.

Dwa dni szybko minęły i pozostały miłe wspomnienia. Zasługa to pani Anny Piskiewicz, kierowniczki Sekcji Kobiet przy ZG PZKO. Bez talentu organizacyjnego i zaangażowania tej energicznej osoby trudno sobie wyobrazić działalność Sekcji. A za wycieczkę bardzo dziękujemy.

W imieniu uczestniczek wycieczki, Alicja Klimes

ta w tym miejscu, bez względu na osobiste wyznanie czy jego brak, jest ogromnym przeżyciem duchowym.

W drugiej połowie drugiego dnia wycieczki czekała na nas zgola inna niespodzianka. Pojechaliśmy do zupełnie nieznanego Osikowej Doliny w Koziegłowach. Tam w małym skansenie-manufakturze dowiedzieliśmy się wiele ciekawych rzeczy. Na przykład, że drewno osikowe jest bardzo cenne i że ze struganych z niego cienkich pasków można wytwarzać prawdziwe cuda, nie tylko różnego rodzaju koszyki czy koblaki, ale też niebanalne dekoracje kwiatowe, zwierzęce itp. Gospodarze prócz zaznajomienia nas z tradycją wytworstwa z drewna osikowego i przedstawieniem swego dorobku, przygotowali dla

● Morskie Oko, jeden z ulubionych celów w Tatrach. Fot. Dłubay

Wagner powiedział PAP, że ruch arabskich linii lotniczych to dla hotelarzy zaskoczenie, ale jak dodał, takie decyzje są dla nich „dobrym barometrem”.

Air Arabia realizuje połączenie pomiędzy stolicą Małopolski a Szardzą w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Od 19 grudnia przewoźnik będzie latał na tej linii pięć razy w tygodniu. Według zapowiedzi, w przyszłorocznej wakacje Air Arabia będzie wykonywała 16 lotów w tygodniu na linii Kraków – Szardża.

(PAP)

Jak ósmoklasiści zwiedzali Gdańsk

Z każdym większym miastem jest tak samo. Jeśli mamy jeden dzień na to, żeby go poznać, musimy dokonać wyboru. Na czymś się skupić, z czegoś zrezygnować. Gdańsk stanowi tym większe wyzwanie, że proponuje turystyce zabytki Głównego Miasta, Muzeum II Wojny Światowej oraz półwysep Westerplatte. Jak poradziła z tym sobie młodzież uczestnicząca w drugim turnusie Zielonej Szkoły nad Bałtykiem Kongresu Polaków w RC, przeczytacie poniżej.

● Neptun, król mórz i oceanów, podkreśla ścisły związek Gdańska z Bałtykiem. Jego fontanna została uruchomiona w 1633 roku.

Beata Schönwald

Na pierwszy ogień poszło miasto z Dworem Artusa i Fontanną Neptuna. Przeważało o nich sposobność skosztowania miejscowych regionalnych smakołyków, po czym wyruszyliśmy w drogę powrotną.

Tak jak chodzili królowie

Pierwszą rzeczą, na którą padał wzrok przyjeżdżającego do miasta monarchy, była więc Brama Zachodnia, przed którą my też stoimy, oraz zdobiąca ją trójca płaskorzeźb przedstawiających herby Prus Królewskich, Rzeczypospolitej i Gdańska. Po odzyskaniu przez króla Kazimierza Jagiellończyka Gdańska i Prus od krzyżaków miała ona podkreślać ich przynależność do polskiego berła. Dla polskiego władcy był to satysfakcjonujący widok.

Brama Zachodnia była dawniej częścią fortyfikacji miejskich. Z niej przechodzono do tzw. przedbramia, które w średniowieczu pełniło funkcję obronną. Później przez setki lat wykorzystywano je jako więzienie, a większość egzekucji przeprowadzano obok na targu węgłowym, który dziś jest zwykłym parkingiem.

Stąd niedaleko jest do Bramy Złotej. Swoją nazwę zawdzięcza podobno niezbyt dokładnemu tłumaczeniu zapisów węgierskiego podróżnika, który zauważył jej złote elementy. Brama ma kształt łuku triumfalnego i prowadzi na ulicę Długą. Przewodniczka ukierunkowuje naszą uwagę na cztery figury kobiece będące alegoriami pokoju, wolności, bogactwa i sławy oraz od razu podaje receptę na ich osiągnięcie. Znajduje się ona po drugiej stronie bramy, gdzie kolejne kobiece figury symbolizują roztrpność,

pobożność, sprawiedliwość i zgodę. – Zwłaszcza na zgodzie gdańszczanom zależało, co potwierdza napis, że zgodą małe państwa rosną, a niezgodą duże upadają – dodaje Anna Piotrowska.

Ulica dla bogatych

Stanowiącą główną część Traktu Królewskiego ulica Długa, wiodła do dawnego portu. Mieszkał przy niej najbogatsi mieszkańcy – kupcy, rzemieślnicy oraz najbogatsza i najbardziej wpływała rodzina Ferberów. Przy ich kamienicy, która jako pierwsza w mieście miała renesansowy wystrój, przewodniczka opowiada historię małego Kostka Ferbera, który wypadł z okna na najwyżej piątym piętrze i dzięki przejeżdżającym wtedy wozowi z sianem dostał cało. To, że historia nie jest zmyślona, ma potwierdzać dzieło sztuki, które obejrzymy trochę później w kościele Mariackim. W czasie II wojny światowej Długa, tak jak wiele innych ulic Gdańska, została kompletnie zrujnowana. To, co teraz widzimy, to kamienice odbudowane po wojnie.

Długi Targ oraz stojący przy nim ratusz to cel królewskiego pochodu. Młodzież siada na schodach Dworu Artusa niczym na widowni amfiteatru, a przewodniczka opowiada, jak to protestantyzowani mieszkańcy Gdańska umieścili złotą figurę króla Zygmunta Augusta na samym szczycie wieży ratuszowej, by w ten sposób wyrazić wdzięczność za zaprowadzenie tolerancji religijnej, a także o Dworzec Artusa będącym siedzibą miejscowych bractw. Uwaga! Był on za najsłynniejszy salon towarzyski Europy, z którego zachowała się najstarsza w Polsce cynowa lada piwna.

Cała plejada „naj”

Przez Bramę Zieloną przechodzimy na most Zielony. Oba zabytki zielone są tylko z nazwy, którą prawdopodobnie zawdzięcza zielonemu wodorostom, które porastały most na Motławie. To tutaj od czasów średniowiecza aż do XX wieku znajdował się port gdański. – Brama Zielona miała służyć polskim królom jako nocleg. Jednak żaden król nie zgodził się tutaj nocować, od razu jedna królowa, Ludwika Maria Gonzaga. Możemy się domyślać dlaczego. Port, gdzie było hataśliwie, a zapach nie należał do przyjemnych,

królowie prawdopodobnie uznali za niegodne miejsce i woleli zamieszkać w którejś z kamienic – wyjaśnia przewodniczka.

Drugą najszlachetniejszą ulicą w mieście jest Mariacka. Dzięki temu, że zachowały się na niej przedproża, czyli ozdobne tarasy przed kamienicami, najlepiej oddaje klimat dawnego Gdańska. Kiedyś nie prezentowała się tak bogato. Dzisiejszą elegancję zawdzięcza stojącemu po obu swoich stronach sklepikom jubilerskim oferującym biżuterię z bursztynu. No i jest kościół Mariacki z ogromnym wnętrzem, który pod względem kubatury plasuje się na pierwszym miejscu spośród wszystkich kościołów z cegły w Europie, a być może nawet na świecie. Swoje „naj” posiada również mijany zaraz przy wejściu do świątyni zegar astronomiczny z drugiej połowy XV wieku. W dawnych czasach był podobno największym zegarem na świecie.

Ostatnią perełką na naszej trasie jest dawny Wielki Arsenał będący obecnie siedzibą Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Przez wielu uważany jest za najpiękniejszy przykład manierizmu niderlandzkiego w architekturze w całej Europie.

Fascynująca historia, której nie chcemy przeżyć

Na zwiedzenie Muzeum II Wojny Światowej, położonego niedaleko gdańskiego Żurawia, nie mamy zbyt wiele czasu. Do sali wystawowej wchodzi z jedną z trzech 17-osobowych grup. To maksymalna liczba, żeby w panującym tu zgiełku wysłuchać wykładu przewodniczki. Anna Maria Halamka, uczennica polskiej szkoły w Hawierzowie-Błędogoławach, nie odstępowała na krok i chlonie każde jego słowo. – II wojna światowa to temat, który mnie interesuje. Poza tym lubię muzea. Choć niektórych moich kolegów to nudzi – przyznaje.

Przewodnik rozpoczyna opowieść o II wojnie światowej „od Adama”. Sam wybuch wojny to przecież konsekwencja wcześniejszych wydarzeń, nastrojów, układów, animozji, frustracji. Dlatego najpierw opowiada o sowieckich bolszewikach, włoskim faszystom oraz niemieckim narodowym socjalistach. Mówi też o rozwoju międzywojennej Polski, którą ilustrować pomieszczenie przedstawiające ulicę typowego

● Przedwojenne polskie miasto w Muzeum II Wojny Światowej.

polskiego miasta tamtych czasów z kamienicami i dobrze prosperującymi sklepami.

Wspomniła jeszcze o zajęciu Sudetów przez Niemcy w 1938 roku, a potem całej Czechosłowacji, by znaleźć się w Gdańsku sprzed 85 lat, gdzie na Westerplatte padły pierwsze strzały z niemieckiego pancernika Schleswig-Holstein. Później będzie też mowa o napaści na Polskę przez Związek Radziecki, kampanii wrześniowej, ruchu oporu, powstaniach oraz podziemnym państwie polskim na uchodźstwie. Bynajmniej jednak nie chodzi o suchy wykład. Każdemu wojennemu wątkowi poświęcona jest osobna przestrzeń z eksponatami odnoszącymi się do danego tematu, projekcjami filmowymi i interaktywnymi stanowiskami. W efekcie tego zwiedzający czuje się jak wrzucony w wir historii, która z jednej strony jest niezwykle fascynująca, ale z drugiej wcale nie chciałby jej przeżyć.

Bo jest też pomieszczenie opowiadające o ucieczkach cywilów przed wojennym szaleństwem, o zbrodniach na Żydach, zakładaniu obozów koncentracyjnych i gett żydowskich w miastach, takich jak Warszawa czy Łódź. Rozmiary tego okrucieństwa dokumentują całe ściany fotografii ofiar umieszczonych jedna obok drugiej. – To wszystko pokazuje, że ta wojna od samego początku przybrała inny charakter niż wiele wcześniejszych wojen prowadzonych na polach bitwy. To była najstraszniejsza wojna w dziejach świata, w wyniku której ginęły miliony ludzi i to w straszny sposób – podkreśla nasz przewodnik.

Westerplatte to całkiem spory półwysep, a nie tylko pomnik Obrońców Wybrzeża, jak mogłoby się zdawać, choć to on, oczywiście, jest ostatnim celem, do którego tego dnia chcemy dotrzeć. Usiąść na cokole i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Tym razem idziemy bez przewodnika, roli tej podejmują się więc nauczyciele – każdy we własnym zakresie.

Wanda Folwarczna, nauczycielka języka polskiego i historii w górnosudeckiej szkole, przyznaje, że jej podopieczni przyjechali na Westerplatte przygotowani. – Ponieważ okresu drugiej wojny światowej na lekcjach historii jeszcze nie przebraliśmy, wspólnie obejrzelśmy filmy o Westerplatte. Liczę na to, że dzięki temu moi uczniowie wiedzą, skąd wzięły się tu ruiny i dlaczego ten pomnik wygląda tak, jak wygląda – mówi.

Późnym popołudniem na Westerplatte można jeszcze kupić lody. To ostatni akcent naszej gdańskiej przygody.

● Pomnik Obrońców Wybrzeża na Westerplatte. Zdjęcie: BEATA SCHÖNWALD

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

KARWINA – HRADEC KR. 0:0

CZK: 79. Bergqvist (K). **Karwina:** Lapeš – Vallo, Bergqvist, Krčík, Fleišman – Moses (90. Boháč), Čavoš – Memić (73. Ražnatović), Botos (73. Singhathe), Samko (83. Endl) – Vecheta (62. Ezech).

Karwiniacy pod wodzą nowego trenera Martina Hyskiego prezentują w tym sezonie sympatyczny, ofensywny futbol, w którym nie brakuje elementu zaskoczenia, a także w miarę solidnej porcji przemysłowych ataków pozycyjnych. Solą piłki nożnej są jednak gole, a tych zabrakło w sobotę. Pierwzoplanową postacią meczu został... sędzia Ondřej Pechanec, który swoją słabą postawą wniósł chaos na murawę, m.in. wręczał, a potem odbierał czerwone kartki, niepotrzebnie też wstrzymywał grę. Początek spotkania należał do gości, ale od 20. minuty karwiniacy zwiększyli obroty, spychając przyjeźdźnych do głębokiej defensywy. Ekipa Hyskiego uzyskała przewagę nie tylko w stałych fragmentach gry, ale również w statystyce oddanych strzałów na bramkę. W spojenie słupka z po-przezeczkę uderzył z dystansu – pięknie i pechowo zarazem – grecki pomocnik Botos, dobrych okazji nie wykorzystał też Čavoš, Vecheta i Memić.

Obraz gry nie uległ zmianie także po zmianie stron. W polowie drugiej odstony Martin Hyský wprowadził na boisko dzokera Ezeha, nigeryjskiego napastnika do zadań specjalnych, wykorzystywanego najczęściej właśnie do rozbitcia zmezonej defensywy przeciwnika. W dobrych pozycjach strzeleckich znaleźli się nie tylko napastnicy, w 75. minucie z 20 metrów uderzył pięknie Ražnatović, ale również jego strzał za największym trudem, ale jednak wybronił hradecki golkeeper. Goście atakowali z kontry, w lewy słupek bramki wycelował Ondřej Mihálik. Sędzia główny coraz częściej wyciągał też z kieszeni kolorowe kartki. W 78. minucie po drugiej żółtej kartce boisko opuścił szwedzki stoper Karwiny, Douglas Bergqvist. Goście wyczuli szansę i zabarykadowali się pod bramką Karwiny. W poprzeczkę trafił w 84. minucie ponownie Mihálik, w innych okazjach dobrze spisał się bramkarz Jakub Lapeš.

ML. BOLESŁAW – OSTRAVA 0:0

Ostrava: Markovič – Uchenna, Chaluš, Pojezný – Buchta (86. Rusnák), Boula, Rigo, Holzer – Šin (65. Klíma), Prekop (65. Kubala), Ewerton.

Trwa dobra passa piłkarzy Banika, którzy nie przegrali już w szóstym meczu z rzędu. W dynamicznym, za-ciętym spotkaniu więcej okazji strzeleckich wypracowali sobie goście, podopiecznym Pavla Hapala zabrakło niemieńczej krwi pod bramką rywala. Największą szansę zmarnował Brazylijczyk Ewerton, w sytuacji sam na sam z golkeeperem Trmalem.

Winnych meczach 11. kolejki: Teplice – Dukla Praga 1:1, Cz. Budziejowice – Slovácko 0:2, Liberec – Jablonec 0:5, Pilzno – Pardubice 2:0, Olomuniec – Bohemians 1:3, Slavia Praga – Sparta Praga 2:1. **Lokaty:** 1. Slavia Praga 28, 2. Sparta Praga 22, 3. Pilzno 21, 4. Ostrava 18, 12. Karwina 12 pkt.

W nast. kolejce: Ostrava – Pilzno (19. 10., 16.00), Karwina – Cz. Budziejowice (20. 10., 15.30).

CHANCE LIGA NARODOWA

OSTRAVA B – JIHLAWA 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 90. Kašpárek – 46. Selnar, 65. Chytrý. **Ostrava B:** Gergela – Krupička, Měkota, Riha (26. Temel), Munksgaard – Hořal – P. Jaroň (66. Jackuliak), Nogha (46. Chvěja), Komljenović (66. Ogbu), Fomba (81. Málek) – Kašpárek.

Rezerwy Banika ugrzęzły na przedostatniej pozycji w drugoligowej tabeli. Sytuacja drużyny Josefa Dvorníka jest coraz mniej wesoła.

Winnych meczach 12. kolejki: Opawa – Slavia Praga B 2:1, Varnsdorf – Zlín 0:2, Chrudim – Žižków 1:5, Tábořsko – Lišeň 1:1, Z. Brno – Vlašim 2:2, Sparta Praga B – Prosečtów 5:2, Wyszków – Olomuniec B 1:0. **Lokaty:** 1. Zlín 31, 2. Chrudim 28, 3. Wyszków 19... 15. Ostrava B 10 pkt.

MŠFL

ZLINSKO – TRZYNIEC 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 46. Rolinc – 41. Dedič, 69. Dadak

• Dobry mecz na prawej flance zaliczył karwiński pomocnik Amar Memić. Fot. mfkkarvina

Trzyniec: Adamuška – Samiec, Dadač, Ivanović – Vlachovský, Agbo (70. Zinhasović), Machuča, Szewiczek (70. Bolf) – Omasta (85. Brzóska), De-dič (78. Trček), Cienciala.

To piąte z rzędu zwycięstwo podopiecznych Tomáša Hejduška, którzy w tym sezonie realizują konsekwentnie marzenia kibiców o powrocie do drugiej ligi. – Dla nas to ważna wygrana, wymęczona na grzaskim boisku z bardzo dobrym przeciwnikiem – skomentował sukces Tomasz Jakus, drugi trener FK Trzyniec.

KARWINA B – S. BRNO 5:2

Do przerwy: 2:1. Bramki: 49. i 56. Ayaosi, 25. Viničius, 38. Singhathe, 60. samob. Slovák – 21. Odrščil, 90. Crhan. **Karwina B:** Šimeček – Zedníček (80. Zdunek), Egvw, Drobek, Muhammad – Boháč (80. Jurga), Ayaosi – Singhathe (58. Baumgartner), Alokhin (71. Magáň), Molitoris – Viničius.

Rezerwy Karwiny uporały się u siebie z nieobilczalnym Startem Brno po świetnej grze, zwłaszcza w odważnej drugiej połowie. Gwiazdą spotkania został strzelec dwóch bramek, Emmanuel Ayaosi.

Winnych meczach 10. kolejki: Z. Brno B – Frydek-Místek 1:1, Znojmo – Hulecyn 1:0, Strání – Kromierzyž 1:2, Uničov – Hlubina 4:1, Blansko – Slovácko B 2:0, U. Brod – Hodonin 2:2, Zlín B – Rosice 3:1. **Lokaty:** 1. Kromierzyž 28, 2. Trzyniec 28, 3. Uničov 22... 13. Karwina B 12 pkt.

IV LIGA-gr. F

10. kolejka: Polanka – Bogumin 1:1 (68. Nguyen – 79. Gaži), Rzepiszczce – Hawierzów 1:4 (86. Macej – 22. i 90. Wojnar, 34. Teplý, 66. Heller), Wracimów – Opawa B 1:0, Petrvald n. M. – Frenstat p. R. 5:1, Rymarzów – Bilowec 1:2, Frydlant n. O. – Břidlična 1:2, N. Jiczyn – Karniów 5:0. **Lokaty:** 1. Hawierzów 25, 2. Bilowec 22, 3. Petrvald n. M. 19... 7. Bogumin 16 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

10. kolejka: Brusperk – Stonawa 4:2 (Merta 2, Kutáč, Urban – Mikšaník, Leibl), Sl. Orłowa – Jakubczowice 1:2 (Tomáš – Murin, Pražák), Cz. Cieszyn – Haj 2:1 (D. Maceček, Chloň – Kocur), Krawarze – Wrzesina 1:2, Kr. Pole – Bruntal 2:1, Herzmanice – Raszkowice 2:2, St. Miasto – Darkowiczki 2:3. **Lokaty:** 1. Krawarze 24, 2. Cz. Cieszyn 24, 3. St. Miasto 21 pkt.

IA KLASA-gr. B

10. kolejka: Šmilovice – Bystrzyca 0:5,

Olbrachcice – Kozłowice 3:1, Jablonków – Sucha Górna 1:1, Palkowice – Dobratice 1:3, Ticha – Ostrawica 0:4, Koprzywnica – Libhošť 4:2. **Lokaty:** 1. Bystrzyca 20, 2. Dobratice 19, 3. Olbrachcice 18 pkt.

IB KLASA-gr. C

10. kolejka: Nydek – Dobra 4:2, Cierlicko 2022 – Wędrzyń 4:1, Waclawowice – Ol-drzychowice 2:2, Gnojnik – Żuków G. 3:3, Dziecmonowice – L. Piotrowice 5:0, B. Orłowa – Niebory 1:5, Luczina – Sedliszcze 3:0. **Lokaty:** 1. Cierlicko 2022 22, 2. Niebory 19, 3. Żuków G. 19 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

10. kolejka: G. Hawierzów – Wierznio-wice 2:1, G. Błędowice – Hawierzów B 3:0, V. Bogumin – Dąbrowa 1:2, Lutynia D. – Sucha Górna B 5:5, B. Rychwald – Sn Hawierzów 6:1, Sij Pietwald – Łąki 0:2. **Lokaty:** 1. Łąki 18, 2. G. Hawierzów 18, 3. B. Rychwald 15 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

10. kolejka: Nawsie – Piosek 2:3, Metyłowice – Milików 2:2, Wojkowice – Bukowice 1:8, Czeladna – Šmilowice B/Niebory B 3:1, Mosty k. J. – Hukwal-dy 4:1, Starzicz – Gródek 0:6, Chlebo-wice/St. Miasto B – Pržno 1:1. **Lokaty:** 1. Toszonowice 20, 2. Gródek 20, 3. Mosty k. J. 19 pkt.

NA TAFLI MALOWANE

• Zwycięską bramkę dla Trzycia zdobył Libor Hudáček. Fot. ZENON KISZA

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – PILZNO 4:3 (k)

Tercje: 2:0, 0:1, 1:2 – 0:0. **Bramki i asysty:** 2. Daňo (Nestrašil, Hudáček), 17. Hudáček (Nestrašil), 53. Roman (Nedomlel, Teplý), dec. karny Hudáček – 30. Zámorský (Lalancette), 42. Skok (Šimon, Zámorský), 45. Schleiss (Matýš, Klepiš). **Trzyniec:** Kaceti – Marínčin, Smith, Kundrátek, Nedomlel, Adámek, Jank, Mrtka – Kurovský, Vrána,

Cienciala – Hudáček, Nestrašil, Daňo – Addamo, Roman, Teplý – Hrehorčák, Čacho, Drapecký – Sikora.

Kto regularnie śledzi występy Stałowników Trzyniec w tym sezonie, zauważył z pewnością, że rzuty karne są dla podopiecznych Zdeňka Motáka prawdziwą udręką. Zwycięstwo za dwa punkty, po karnych w wyrównanym meczu z Pilznem, jest więc przełamaniem w idealnym momencie, przed kluczowymi pojedynkami w Lidze Mistrzów (dziś Trzyniec zagra na tafli Färjestadu Karlstad) i kolejnymi trudnymi konfrontacjami w ekstraklidzie.

Stałownicy prowadzili w niedzielę 2:0, goście nie tylko jednak odrobi-

li straty, ale w 45. minucie wyszli na prowadzenie z kija Schleissa. Wyrównał Roman, a drugi punkt zapewnił gospodarzom słowacki napastnik Libor Hudáček.

– Każda czarna seria kiedyś musi się skończyć. Wierzyliśmy, że właśnie z Pilznem wygramy w karnych, a jak wiadomo, wiara czyni cuda – stwierdził zadowolony Hudáček.

W innych meczach 9. kolejki: Kladno – K. Wary 2:3 (d), Hradec Kr. – Pardubice 2:1 (d), Ml. Bolesław – Litwinów 3:2 (d). **W nast. kolejce:** Olomuniec – Trzyniec (piątek, 18.00).

II LIGA-gr. wschodnia

HAWIERZÓW – N. JICZYN 6:1

Tercje: 2:1, 3:0, 1:0. **Bramki i asysty:** 5. Apolenář (Pavlík, Ševčík), 10. Franek (Klimša, Bednář), 22. Franek (Bednář, Pindel), 22. Čmiel (Antoníček), 35. Konečný (Tvrdý, Šuhaj), 52. Klimša (Bednář, Kunc) – 4. Škarka (Gebauer). **Hawierzów:** Šimonů – Michálek, Kunc, Chrobóček, Hrachovský, Ševčík, Valenta, Ščurek – Tomi, Šuhaj, Klimša – Bednář, Pindel, Franek – Antoníček, Čmiel, Konečný – Tvrdý, Pavlík, Apolenář.

Lokaty: 1. Hawierzów 14, 2. T. Brno 11, 3. Szumperk 11 pkt. **W nast. kolejce:** Hodonin – Hawierzów (jutro, 18.00).

Najważniejsza w bieganiu jest radość

Deszczowa aura na trasie niedzielnego biegu przełajowego – Memoriału Wandy Delong – nie odstraszyła blisko 90 biegaczy i biegaczek, którzy zdecydowali się na udział w tych tradycyjnych sportowych zawodach w Mistrzowicach. Jak zawsze sporą część uczestników stanowili młodzi biegacze. Dystans był dostosowany do poszczególnych kategorii i wynosił od 190 do 3600 metrów.

47. edycja wydarzenia odbywała się w 80. rocznicę tragicznej śmierci jego patronki. Zawodom towarzyszyła wystawa pokazująca historię Wandy Delong. Za przygotowanie ekspozycji odpowiadał Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC.

Zyciorys tej pochodzącej z Orłowej polskiej patriotki, która w trakcie II wojny światowej była łączniczką Związku Walki Zbrojnej i została aresztowana przez hitlerowców, przybliżył przed startem zawodów prof. Karol Daniel Kadłubiec. – 1 października 1944 roku przywiezł ją i innych uczestników ruchu oporu do Mistrzowic. Kazali jej wsiąść w lesie i uciekać. Została zastrzelona, w interpretacji gestapo, w trakcie ucieczki. Pochowano ją na tutejszym cmentarzu – opowiadał. – Chcemy pokazać, że to był człowiek walczący o wolność. Wspaniała dziewczyna Kadłubiec.

• Na starcie nie zabrakło najmłodszych uczestników. Więcej zdjęć na www.glos.live. Fot. KRZYŻTOF ROJOWSKI

– Przychodzą do nas całe rodziny z dziećmi. Przed laty były to otwarte mistrzostwa PZKO i startowali raczej sami dorośli, ale potem formuła się zmieniła. Dopuszciliśmy do startu również najmłodszych i przez to nasza impreza zrobiła się bardziej rodzinna. W ubiegłym roku, gdy była piękna pogoda, mieliśmy 97 startujących. W tym, chociaż aura nie dopisuje jak wtedy, mamy blisko 90 – mówiła „Głosowi” Renata Kadłubiec, prezes MK PZKO w Mistrzowicach, głównego organizatora imprezy. – Biegają tu nawet dwulatkowie, co jest bardzo miłe i fajne. Kilka lat temu rywalizował tu nawet pan, który miał ponad 80 lat, więc naprawdę integrujemy całe pokolenia.

(roj)

Piłkarze ręczni Banika Karwina ruszają we wtorek na podbój Europy. Mistrz RC dziś zmierzy się w 1. kolejce Ligi Europejskiej na wyjeździe z węgierskim klubem MOL Tatabánya KC (18.45)

Świątek bez trenera

Podobnie jak w przypadku Iga Świątek została się z trenerem Tomaszem Wiktorowskim – liderka światowego rankingu tenisistek o tej decyzji poinformowała w mediach społecznościowych.

– Po trzech latach osiągnięcia największych sukcesów w mojej karierze zdecydowaliśmy z trenerem Tomaszem Wiktorowskim o zakończeniu naszej współpracy – napisała na Instagramie 23-letnia Polka.

Świątek rozpoczęła współpracę z 43-letnim szkoleniowcem pod koniec 2021 roku. Jako jego podopieczna triumfowała w 19 turniejach WTA, w tym w czterech wielkoszlemowych: w trzech edycjach French Open (2022-24) oraz jednej US Open (2022). W sumie ma na koncie pięć takich zwycięstw, bo w Paryżu była najlepsza także w 2020 roku. Pod jego wodzą została także – jako pierwsza Polka w historii – liderką rankingu WTA 4 kwietnia 2022 roku. Od tego czasu miejsce na szczycie straciła tylko na osiem tygodni we wrześniu ubiegłego roku. W sumie pierwszą pozycję zajmuje już przez 123 tygodnie.

Po rozstaniu ze szkoleniowcem, który w poprzedniej dekadzie

Fot. Z/POSKI Związek Tenisa

prowadził także była wiceliderką światowego rankingu Agnieszkę Radwańską, Świątek w najbliższym czasie poszukiwać będzie jego następcy. Polka odpuściła azjatycką część rywalizacji i nie zagra w turnieju w Wuhan, który ruszył w niedzielę. – Z uwagi na tę istotną dla mnie zmianę będzie jego najbliższe tygodnie na rozpoczęcie współpracy z nowym trenerem. Toczą się już pierwsze rozmowy z trenerami zza granicy, bo czuję, że jestem gotowa na kolejny krok w mojej karierze. Dam znać, gdy podejmę decyzję – przekazała Świątek. (PAP)

RETROSKOP

Odgadnijcie, który sportowiec jest na zdjęciu, a następnie odpowiedź wyślijcie na adres bittmar@glos.live. Raz na cztery odcinki do jednego z Was powędruje voucher do sieci sklepów Sportismo. Kolejna lotna premia wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 190. W puli liczą się wszystkie wasze poprawne odpowiedzi na

przestrzeni miesięcznego cyklu. Prawidłowa odpowiedź na pytanie nr 187: fiński hokeista Teemu Selänne.

PYTANIE NR 188

Na zdjęciu miłośnik szybkich samochodów, pięknych kobiet i włoskiego stylu życia. Nic dziwnego, ten czeski piłkarz najlepsze lata klubowej kariery spędził w barwach klubu FC Genoa.

Fot. ARC

CIESZYŃSKIE RODY /239/

Michael Morys-Twarowski

Nazwisko Winkler jest na tyle popularne, że na próżno szukać powiązań między wszystkimi Winklerami mieszkającymi w Księstwie Cieszyńskim. Wśród Winklerów odnajdziemy cieszyńskiego kata żyjącego w XVII wieku i pastora z Nawsia żyjącego w XIX wieku.

W s a m y m tylko Cieszyńskie kilka rodzin o nazwisku Winkler, pochodzących z różnych miejscowości. W latach 1685-1699 cieszyńskim katem był Jakub Winkler, przedstawiciel katowickiej rodziny z Opawy. Ożenił się w 1692 roku, miał córkę Annę Marię (ur. 1698).

Z Lublina nad Olzę przybył Andrzej Winkler, kapelusznik. W 1706 roku został przyjęty do prawa miejskiego Cieszyna. Inny mi słowy, stał się pełnoprawnym mieszczaninem. Dwa lata wcześniej, w 1704 roku, poślubił Jadwigę Michalczyk. Z tego małżeństwa pochodzili Adam (ur. 1710), Weronika (ur. 1714) i Andrzej (ur. 1716).

W 1756 roku do prawa miejskiego Cieszyna został przyjęty Marcin Winkler, ślusarz z Wiednia. Na początku XIX wieku w Szkole Głównej w Cieszynie pracował inny Marcin Winkler.

Winklerowie w metrykach parafii cierlickiej

Nazwisko Winkler można odnaleźć też w metrykach parafii cierlickiej. Na początku XVIII wieku w Kocobędzu mieszkali Anna i Jerzy Winklerowie, którzy mieli córkę Annę Marię (ur. 1723). Imiona Anna i Jerzy były w tym czasie bardzo popularne, stąd tylko hipotetycznie wiążąc z tą rodziną można Ignacego Winklera ze Skoczowa, syna Jerzego i Anny. Tenże Ignacy mieszkał w Skoczowie, gdzie w 1764 roku poślubił Rozynę Linder.

W XIX wieku w Cierlicku żeniło się kilka osób o nazwisku Winkler: w 1827 roku Ignacy Winkler z Heleną Szkarwanecką, w 1841 roku Józef Winkler z Marią Waleczek ze Staniłowic, a w 1886 roku – Franciszek Winkler, górnik z Karwiny, z Wiktorią Pawlita. Wśród ofiar wielkiej katastrofy w szybie Franciszki w Karwinie, do której doszło 14 czerwca

1894 roku, znajdował się m.in. Karol Winkler, 30-letni górnik z Cierlicka Górnego.

Pastor z Nawsia i jego potomstwa

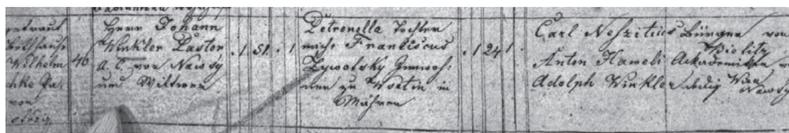
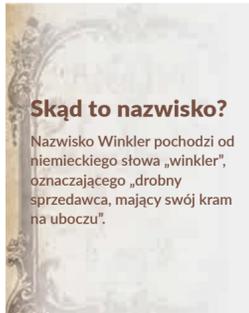
Najstynniejszą osobą o nazwisku Winkler w dziejach Księstwa Cieszyńskiego był Jan Winkler, urodzony w 1794 roku w morawskim Wsecinie (Vsetin) jako syn Józefa, sukiennika, i Elżbiety z domu Obadal. Od 1826 roku był pastorem w Nawsiu. Zmarł w 1874 roku. We wspomnieniu pośmiertnym „Gwiazdka Cieszyńska” pisała, że „Jako Czech rodem, starał się przyzwyczaić sobie język polski, aby w opowiadaniu słowa Bożego ludowi polskiemu mógł być zrozumianym; prace swoje literackie umieszczał jednakże w dziennikach czeskich”.

Jan Winkler żenił się dwukrotnie: w 1821 roku z Anną Piletsch (Pilecka), a w 1846 roku z Petronellą Zywotską (Živočka). Petronela zmarła w 1905 roku i doczekała się ciepłego opisu na łamach „Przyjaciela Ludu”, wydawanego przez kolejnego nawiejskiego pastora – Franciszka Michejdy: „Własnych dzieci nie miała, ale niemniej była matką wnuków swego męża, którzy wcześniej osierocieli po ojcu, pastora na Morawach, tudzież innych jeszcze dwu siostr sierot ze zboru, a matką zboru i zborowników, których wszystkich znała i kochała jak matka”.

Córka Jana Winklera, Amalia (1821-1877), wyszła za mąż w 1847 roku. Jej mężem został Beniamin Opočenský, pastor w miejscowości Závřevce.

Jeśli chodzi o synów nawiejskiego pastora, to Jan Gustaw (1824-1828) i Gustaw Herman (1830-?) zmarli w dzieciństwie. Adolf (na chrzcie Karol Adolf) (ur. 1826), ukończył szkołę ludową w Nawsiu i gimnazjum ewangelickie w Cieszynie, studiował malarstwo w Wiedniu. Osiedlił się później w Charkowie w granicach ówczesnej Rosji. Po czasie zrezygnował z pracy arty-

Winklerowie

stycznej na rzecz znacznie bardziej dochodowego kupiectwa. Syn Adolfa, Aleksander Adolfowicz Winkler (1865-1935), był dość znanym rosyjskim pianistą i kompozytorem.

Najmłodszy syn nawiejskiego pastora, Gustaw (na chrzcie Jan Gu-

Skąd ten ród?

Etymologia nazwiska wskazuje na niemieckie pochodzenie rodziny. W Polsce nazwisko jest szczególnie popularne w województwie śląskim.

Gdzie doczytać?

- Jaroslav Nehýbl, „Jan Winkler. Kapitoly z národního obrození na Tešínsku”, Opawa 1961 (o pastora Janie Winklerze)
- Jaroslav Nehýbl, „Malif Adolf Winkler”, „Tešínsko” 17, 1974, nr 4, s. 14 (o malarzu Adolfie Winklerze)
- Winkler – genealogia, <http://przodkowiecieszyna.blogspot.com/2019/04/winkler-genealogia.html> (materiały do genealogii rodu).

• **Metryka ślubu Jana Winklera, pastora z Nawsia, i Petroneli Zywotskiej (Živočka). Para pobrała się w 1846 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie.** Fot. ARC

• **Portret pastora Jana Winklera autorstwa jego syna, Adolfa Winklera.** Fot. citem.cz

w 1885 roku w tajemniczych okolicznościach. W czasie podróży do Lwowa wyskoczył z pociągu. Na miejscu zdarzenia znaleziono później tylko jego buty i szal.

Pastorskie tradycje kontynuował inny syn Gustawa, Karol (ur. 1864), który był pastorem w Feffernitz w Karyntii. W 1890 roku ożenił się z Marią Ernestyną Wrzecionko z Cieszyna.

Winklerowie z parafii cierlickiej i frysztańskiej

Pojedyncze informacje na temat osób o nazwisku Winkler można uświadczyć też w księgach metrykalnych innych parafii. Przykładowo, 26 sierpnia 1852 roku we Frysztaście Ferdynand Winkler, kapitan (Hauptmann) w wojsku austriackim, ożenił się z Anną Maliną z Kaczyc. Winkler urodził się w Stanisławowie, mieszkał w Skoczowie, więc raczej niewiele miał wspólnego z tą częścią Śląska Cieszyńskiego, którą dziś zwimy Zaolzielem. ▲

• **Żołnierze batalionu „Zośka”. Okolice wjazdu kanałowego przy ul. Wareckiej** Fot. Wikipedia.org

Kierunkowskaz na przyszłość

Pamięć o powstaniu warszawskim wyznacza nam kierunkowskaz – mówił prezydent Warszawy, Rafał Trzaskowski w śróde, podczas uroczystości zakończenia obchodów 80. rocznicy powstania warszawskiego w Parku Akcji „Burza” na Kopcu Powstania Warszawskiego.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, instytucji centralnych, uczelni wyższych oraz ośrodków naukowych. W uroczystości uczestniczyli również powstań-

cy, Barbara Tokarska, prof. Leszek Żukowski, Janusz Maksymowicz oraz Stefan Maciąg.

– Pamięć o powstaniu, o wszystkich tych wartościach, towarzyszyła kolejnym pokoleniom przez wiele lat. Napędzała nas energią, wyznaczała nam pewien kierunkowskaz, pozwalała pamiętać o wartościach i o tym, co najważniejsze. To właśnie to przesłanie, żeby nigdy się nie poddawać i że godność i wolność to wartości absolutnie niemożliwe, jednak Warszawa powstała z gruzów. (PAP)

I dzisiaj jest piękna każdego dnia. I to jest to przesłanie niezłomności, to jest to przesłanie, że zawsze warto walczyć o wolność. To jest to przesłanie, że warszawianki i warszawianie nigdy się nie poddają – przekonywał Trzaskowski.

Powstanie warszawskie zakończyło się 2 października 1944 r., po 63 dniach walk. Przedstawiciele Armii Krajowej podpisali w Ożarowie akt kapitulacji. Na mocy porozumienia, 5 października 1944 r. do niewoli trafiło ponad 11,5 tys. żołnierzy AK. W czasie walk zginęło ok. 18 tys. powstańców i ok. 180 tys. osób cywilnych.

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzę” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYŃ – Zarząd MK PZKO Cz. Cieszyn-Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję państwa Renaty i Henryka Bilanów pt. „Na wspinanie nigdy nie jest za późno”, która odbędzie się w piątek 11. 10. o godz. 17.00 w salce nr 4 Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszynie (wejście główne).

CZ. CIESZYŃ-SIBICA – MK PZKO zaprasza na prelekcję Michała Kochaniewicza pt. „Pewne fascynacje” w sobotę 12 października o godz. 16.00 do Domu Polskiego.
DARKÓW – MK PZKO w Darkowie oraz chór „Lira” zapraszają wszystkich członków i sympatyków na koncert muzyczny Darksowska Jesień, który odbędzie się w niedzielę 13 października o godz. 15.00 w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztaście. W programie wystąpią chór „Lira”, młodzież Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Bedřicha Smetany pod kierownictwem Haliny Heiniz oraz chór „Collegium Cantorum”. Po oficjalnym programie wspólne śpiewanie pieśni poprowadzi Wiesław Farana.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza na spotkanie z Renatą i Henrykiem Bilanami, którzy będą przekonywać, że „na wspinanie nigdy nie jest za późno”. Zapraszamy do budynku biblioteki na Rynek Masaryka w Karwinie-Frysztaście w czwartek 10 października o godz. 16.30. Bilety w cenie 50 koron prosimy kupować pod linkiem: <https://shop.entradio.cz/event/13870> na www.rkka.cz lub zamawiać e-mailem: polske@rkka.cz.

▲ Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza we wtorek 8. 10. oraz w czwartek 10. 10. na imprezę w ramach Tygodnia bibliotek pt. „Wymień się”. Zapraszamy do przyniesienia i wymiany książek wydanych po 2000 r. do budynku biblioteki na Rynek Masaryka w Karwinie-Frysztaście w godz. 10.00-16.00. Kontakt: 596 312 477, 558 849 501, e-mail: polske@rkka.cz.

▲ Klub Seniora „PRZYJAŹŃ” – Zaprasza członków na spotkanie 14. 10. o godz. 16.00 do Domu Polskiego PZKO w Karwinie-Frysztaście.
KNE – Zarząd Klubu Nauczycieli Emerytów zaprasza na Spacer Jesienny, który odbędzie się w czwartek 17 października. W programie: Muzeum Beskidzkie im. Andrzeja Podzorskiego w Wiśle, następnie zwiedzanie kolejką tury-

ŻYCZENIA

Dnia 28 września obchodziła piękny jubileusz urodzin – 90 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia i Prababcia

pani WANDA KOBĘRSKA
z Hawierzowa-Podlesia

Życzenia wielu kolejnych szczęśliwych lat składają córka, syn, dwie wnuczki, wnuk, zięć i prawnuczka. GŁ-498

Dziś obchodzi swój piękny jubileusz życiowy, 95. urodziny, nasz Kochany Tatusz, Dziadek i Pradziadek

RYSZARD KOZIÓŁ
z Karwiny

Jutro zaś obchodzi 70. rocznicę ślubu nasi Kochani Rodzice

HELENA I RYSZARD KOZIÓŁOWIE

Z tej okazji za wszelką pomoc, miłość i ofiarnością dziękują i na dalsze lata życzą dużo zdrowia i szczęścia synowie Zbyszek i Tadzio z rodzinami. Dużego całusa przesyłają pradziadkom Nikolka, Mateuszek, Karolinka, Piotruś i Filipiek. GŁ-070

styczną „wiślańską ciuchcią” najciekawszych miejsc Wisły. Opłata dla członków KNE 150 koron, dla innych zainteresowanych 250 koron. Autobus zatrzymuje się: o 7.30 przy Uniwersytecie w Karwinie, o 8.00 przy Celmie (Cieszyn). Przewidziany powrót około godz. 16.00. Zobowiązujące zgłoszenia prosimy przesyłać w terminie do soboty 12. 10. Janinie Procnier, nr komórki 723 158 041, adres e-mail: janinaprocnier@seznam.cz.

LUTYNIA DOLNA – MK PZKO zaprasza na spotkanie jesienne z prezentacją multimedialną „Gumbalkan – wyprawa gratem w rumuńskie Karpaty”. W podróż pełną emocji zabiorą nas ojciec i syn Cmielowie w piątek 11. 10. o godz. 17.00 w małej sali Domu Kultury w Lutyni Dolnej.
PTTS „BS” – Zaprasza 9 października na spacer z dworca kolejowego w Boconowicach do Centrum Wrażeń Ursus w Łomnej Dolnej. Trasa liczy około 3 km. Wyjeżdżamy z Cz. Cieszyna pociągiem o 9.18. Prowadzi Wanda Vampola, tel. 732 731 214.
▲ zaprasza 15 października na wycieczkę do wodospadu Bućaci w masywie Smrku, ostatniego w serii wycieczek „wodospady beskidzkie”. Wychodzimy z dworca kolejowego w Ostrawicy o 9.30, trasa 15 km. Dojazd: pociągiem z Cz. Cieszyna o 8.19 do Frydka, z Frydka do Frydlanta o 9.02, z Frydlanta do Ostrawicy o 9.17. Z Karwiny o 8.01 do Ostrawy-dw. główny, z Ostrawy do Frydlanta. Prowadzi Tadeusz Farnik, tel. 776 046 326.

TRZYŃNIEC, MUZEUM HUTY TRZYŃNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃNICA, Sala Wystaw, ul. Frydecka 387: do 15. 11. wystawa pt. „Skarby i ciekawostki z magazynu”. Czynną: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. ▲ do 20. 10. wystawa pt. „Białe złoto – krucha porcelana”. Czynną: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00. ▲ do 10. 11. wystawa pt. „Makie ty łodzi”. Czynną: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 9. 10. wystawa pt. „20 Lat Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku”. Czynną: po-pt. w godz. 10.00-16.00.

▲ Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12: do 18. 10. wystawa pt. „Jeżdźcy”. Czynną: po-pt. w godz. 10.00-16.00.
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regeera 6, Cieszyn: do 31. 10. wystawa pt. „Żywocie 1944”. Czynną: wt, czw i nie: w godz. 10.00-15.00; śr: w godz. 12.00-17.00; pt, so: w godz. 10.00-16.00.
CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska: do 31. 10. wystawy pt. „Władysław Zamoy-

WSPOMNIENIA

Dnia 28 sierpnia obchodziliby swoje 95. urodziny nasz Tatusz

FRYDERYK MEC

zaś 9 października minie 1. rocznica śmierci Kochanej Mamusi

MARIJ MECOWEJ

z Hawierzowa-Suchej

O chwilę wspomnień w imieniu rodziny prosi syn Roman. GŁ-475

Lata mijają, a miłość i pamięć pozostają.

W środę 9 października 2024 roku minie 13. rocznica, kiedy pożegnaliśmy na zawsze naszego Kochanego

śp. por. in m. ADRIANA WERNERA
z Olbrachcic

Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w pamięci, o chwilę zadumy proszą najbliżsi. W piątek 11 października o godz. 11.00 na miejscowym cmentarzu komunalnym odbędą się uroczystości wspomnieniowe z wojskowymi honorami. GŁ-495

NEKROLOGI

Była skromna w swoim życiu, cierpliwa w swoim bólu, wielka w swej dobroci i miłości.

W głębokim smutku i bólu w sercu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że po długiej i ciężkiej chorobie dnia 7 października 2024 opuściła nas w wieku niespełna 78 lat nasza Kochana Zona, Mama, Siostra, Babcia, Teściowa, Ciocia, Kuzyńska

śp. MUDr MARIA UTIĆALOWA

zamieszkała w Czeskim Cieszynie, ul. Grabińska 20

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 11 października 2024 o godzinie 14.00 w kościele katolickim pod wezwaniem św. Jana Chrzciela w Lutyni Dolnej. W smutku pogrążona rodzina. GŁ-502

Wyrazy głębokiego współczucia pani Renacie Siwek z powodu śmierci

MEŻA

składają pracownicy szkoły podstawowej i przedszkola w Karwinie. GŁ-499

Wyrazy głębokiego współczucia pani Grażynie Bednář z powodu śmierci

MATKI

składają pracownicy szkoły podstawowej i przedszkola w Karwinie. GŁ-500

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu” jest od 1 listopada 2023 roku PNs, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

▲ ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem. wt, czw i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: czynne codziennie w godzinach 9.00-18.00.

PROGRAM TV

WTOREK 8 PAŹDZIERNIKA

TVP 1
5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 David, Molawcova, Mladek, Zagorova
6.10 Wichrowe wzgórze (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Akacja 38 (s.) 8.50 Ranczo 6 (s.) 9.50 Komisarz Alex 10 (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 8 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.55 Natura w Jedyne. Park Narodowy New Forest 14.00 Wichrowe wzgórze (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Reporterzy (mag.) 18.45 Akacja 38 (s.) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.05 Porzucony (s.) 22.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 23.05 W pulapce kliknąć: ciemna strona cyfrowego świata (film dokumentalny).

TVP 2
6.25 Ubierz się na czarno 6.55 Barwy szczęścia (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Mamanland. Praca i urlopy rodzicielskie (talk-show) 11.55 ZdroWY Plan. Zdrowie psychiczne 12.15 Przed ekranem (mag.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.55 M jak miłość (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 22.30 Furioza (s.)

23.25 Obywatel Jones

Film opowiadający historię młodego walijskiego dziennikarza Garetha Jonesa, który w latach 30. XX wieku odkrywa prawdę o Wielkim Głodzie na Ukrainie. Jego walka o ujawnienie tej tragedii napotyka na cenzurę i presję polityczną. Film ukazuje zmagania o prawdę w obliczu propagandy.

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Piekary Śląskie 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje. Białystok 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku (mag.) 15.30 Kuchenne rewolucje. Sokółów 16.35 Ukryta prawda 17.40 Detektywi (s.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.40 Uwaga! 20.00 Doradca smaku (mag.) 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Słub od pierwszego wezrzenia (reality show) 22.35 Kuba Wojewódzki (talk-show) 23.40 Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodzin 10.30 Dłaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 14.35 Dłaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja 16.30 Na ratunek 112 (s.) 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.35 Malanowski (s.) 20.10 Siły specjalne - Polska. Przetwarzanie (reality show) 21.50 Max Payne (film sensacyjny).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 David, Molawcova, Mladek, Zagorova
10.00 Vladimír Menšík: humor to poważna sprawa 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Sama w domu 14.00 Drugi dom

14.25 Mój przyjaciel Hachiko

Wzruszający film oparty na prawdziwej historii psa Hachiko. Każdego dnia Hachiko odprowadza swojego właściciela, profesora Parkera, na stację kolejową, a potem czeka na jego powrót. Gdy Parker nagle umiera, Hachiko przez lata codziennie wraca na stację, czekając na niego do końca swojego życia. Historia ukazuje niezwykłą lojalność psa i jego bezwarunkową miłość, a także porusza tematy przyjaźni, wierności i pamięci, stając się symbolem oddania.

15.55 Magnum (s.) 16.45 Podróż po Kiusiu 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Żandarmskie humoreski (s.) 21.40 Choleary (s.) 22.45 Komicy na piątkę 23.35 Miejsce zbrodni - Berlin (s.) 1.10 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Cudowna planeta 9.25 Juliusz Cezar: jak powstaje dyktator 10.30 Augustus i Liwia: miłość, władza i miecz 11.25 Określenie czasu 12.20 Nie poddawaj się 12.45 Królestwo natury 13.15 Ostatnie tygrysy malajskie 14.05 Łodzie podwodne 15.00 Wartości natury 15.25 Gepardzica 16.20 Kobiety wikingów 17.15 Piękne kraje z lotu ptaka 18.10 Cudowna Amerika 19.00 Na rowerze po Czechach 19.10 Magazyn chrześcijański 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Amerykańskie dynastie 21.05 Żiłka - najemnik i boży bojownik 22.00 Zieloni reżownicy (film) 23.40 Pojedynek tytanów 0.35 Fauda (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie 8.35 Ulica (s.) 9.35 Ogólniak z o.o. (s.) 10.55 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 13.35 Mentalista (s.) 15.30 Zamienny się znanymi 16.57 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Jedna rodzina (s.) 21.45 Narodawa piłka ręczna (s.) 22.20 Mistrzostwa powiatu (s.) 22.55 CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) 23.55 Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 9.20 Małe sprawy wielkiego miasta (s.) 10.30 Policja Hamburg (s.) 12.30 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 13.25 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.25 Policja w akcji 15.25 Tak jest, szefie! 16.40 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.45 7 przypadków Honzy Dědka 22.55 Honeymoon (reality show) 23.45 Tak jest, szefie! 0.50 Policja w akcji.

ŚRODA 9 PAŹDZIERNIKA

TVP 1
6.10 Wichrowe wzgórze (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Projekt. Nadzieja 8.00 Akacja 38 (s.) 8.50 Ranczo 6 (s.) 9.45 Komisarz Alex 10 (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 8 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.55 Natura w Jedyne. Nieposkromione Wielkie Jeziora 14.00 Wichrowe wzgórze (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Reporterzy 18.45 Akacja 38 (s.) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.05 W deszczowy dzień w Nowym Jorku (komedia USA)

22.45 Skandal w hrabstwie Yuba

Czarna komedia, której bohaterką jest Sue Buttons, przeciętna gospodyni domowa, która po nagłym zaginięciu męża zyskuje lokalną sławę. Żądna uwagi, zaczyna coraz bardziej wkiłać się w sieć kłamstw i manipulacji, by utrzymać zainteresowanie mediów. Szybko jej działania prowadzą do nieprzewidywanych konsekwencji, wpłuwając ją w aferę kryminalną, z której trudno się wy dostać.

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl 6.55 Barwy szczęścia (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Tchnienie na-tchnienie. Krzysztof Klimek 11.50 Jak to mówią, czyli Kasia u Bralczyka 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 M jak miłość (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Górna półka smaku od kuchni 20.55 Na dobre i na zle (s.) 21.55 Na sygnale (s.) 23.00 Przepis na miłość (komedia romantyczna).

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Sokółów 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje. Warszawa 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku (mag.) 15.30 Kuchenne rewolucje. Jawor 16.35 Ukryta prawda (s.) 17.40 Detektywi (s.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 19.40 Uwaga! 20.00 Doradca smaku (mag.) 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Top Model (reality show) 23.05 Pati (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodziny. Chłopiec 10.30 Dłaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 14.35 Dłaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.35 Malanowski (s.) 20.10 Moja mama i twój tata (reality show) 21.50 Być jak Kazimierz Deyna 23.55 Max Payne (film sensacyjny).

TVC 1

5.59 Studio 6 9.00 Magnum (s.) 9.50 Pr. muzyczny 10.10 Co umiały nasze babcie 10.40 F.L. Věk (s.) 11.30 AZ kwiz 12.00 Południowe wiadomości, pogoda, sport 12.30 Sama w domu 14.00 Złoczyście wszędzie (film) 15.55 Magnum (s.) 16.45 Podróż po kolumbijskiej Cauca 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Gdzie jest mój dom? 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.10 Pustkowie (s.) 21.15 Światło dla Świątlika (wieczór charytatywny) 22.45 Detektyw Endeavour Morse (s.) 0.15 W kręgu zbrodni: San Francisco (s.) 1.05 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Dolina Loary, francuski skarb 9.25 Jak się żyło na zamku Munzenberg w 1218 roku 10.15 Niesamowite zjawiska natury 11.10 Historia SS 12.05 Cuda techniki 12.55 Mega-budowle Eiffela 13.50 Mediałna (nie)świadomość 14.15 Królestwo natury 14.40 Rok ze szwedzką rodziną królewską 15.40 W nowym świecie 16.05 Telewizyjny klub niesłychałych 16.35 Żiłka - najemnik i boży bojownik 17.25 Historie budowli 17.35 Odysęja: mit czy rzeczywistość? 18.30 Kronika szczęśliwego dzieciństwa 19.00 Tajemnice starożytnego Egiptu 19.10 Babel 19.50 Wiadomości w czeskim j. migowym 20.00 Półświatek policjantów 21.00 Manu i Matęj podróżując wzdłuż Apenin 21.30 Bedeker 22.00 Średniowieczne serce Europy 22.30 Orzeł czy reszka (film) 0.10 Fauda (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie 8.30 Ulica (s.) 9.30 Jedna rodzina (s.) 10.55 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.)

13.35 Mentalista

Serial kryminalny opowiadający o Patricku Jane, byłym medium, który wykorzystuje swoje zdolności obserwacji i manipulacji, by pomagać kalifornijskiemu Biuru Śledczemu (CBI) w rozwiązywaniu zbrodni. Jego głównym celem jest wywołanie seryjnego mordercy Red Johna, który zabił jego żonę i córkę. Jane łączy niezwykłą intuicję z byskotliwą dedukcją, co sprawia, że staje się niezastąpionym członkiem zespołu.

15.25 Zamierny się znanymi 16.57 Popołudniowe wiadomości 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Hell's Kitchen Czechy (reality show) 21.45 Zamierny się znanymi (reality show) 23.10 CSI: Kryminalne zagadki Vegas (s.) 0.05 Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.05 M.A.S.H. (s.) 8.05 Zoo (s.) 9.25 Policja Hamburg (s.) 11.20 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 12.20 Powrót komisarza Rexa (s.) 14.20 Polija w akcji 15.20 Tak jest, szefie! 16.40 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Para do zabicia (s.) 21.40 Show Jana Krausa mama i twój tata (reality show) 21.50 Być jak Kazimierz Deyna 23.55 Max Payne (film sensacyjny).

CZWARTEK 10 PAŹDZIERNIKA

TVP 1
6.10 Wichrowe wzgórze (s.) 7.00 Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 7.30 Pełnia wiary 8.00 Akacja 38 (s.) 8.50 Ranczo 6 (s.) 9.50 Komisarz Alex 10 (s.) 10.45 Ojciec Mateusz 8 (s.) 11.35 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 12.10 Agrobiznes 12.35 To się oplaca (mag.) 12.55 Natura w Jedyne. Nieposkromione Wielkie Jeziora 14.00 Wichrowe wzgórze (s.) 14.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) 16.05 Dziedzictwo (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.25 Reporterzy 18.45 Akacja 38 (s.) 19.30 Program informacyjny, sport, pogoda 20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.) 21.05 Ojciec Mateusz 31 (s.) 22.05 Sprawa dla reportera

23.05 Nic nie czuję

Dokument w reżyserii Anity Bugajskiej i Janusza Schwertnera opowiada historię czwórki dzieci, Martyny, Oliwki, Kordiana i Wiktora, którzy w obliczu kryzysu wraz ze swoimi rodzinami mierzą się z zaniedbanym i niedofinansowanym systemem zdrowia psychicznego w Polsce. Twórcy filmu przedstawiają cztery łączące się ze sobą opowieści. Ich bohaterowie w różnych momentach swojego życia trafili na oddział psychiatryczny.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie (mag.) 6.55 Barwy szczęścia (s.) 7.30 Pytanie na śniadanie 11.15 Czworobok Jana Wlesleya 11.50 Dobry tytuł (mag.) 12.30 Kolo fortuny (teleturniej) 13.15 Miłość i nadzieja (s.) 14.05 Va banque (teleturniej) 14.35 Na sygnale (s.) 15.05 La Promesa - pałac tajemnic (s.) 16.00 Kolo fortuny (teleturniej) 16.35 Familiada (teleturniej) 17.20 Miłość i nadzieja (s.) 18.15 Va banque (teleturniej) 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.50 Tak to leciało! (teleturniej) 21.50 Krucjata 2. Znak bliźniąt (s.) 22.40 Informacje kulturalne 23.00 Hala odlotów (talk-show) 23.50 Córka (thriller USA).

TVN

5.55 Ukryta prawda 6.50 Kuchenne rewolucje. Jawor 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 B&B love (s.) 12.05 Kuchenne rewolucje 13.10 Ukryta prawda 14.15 Detektywi (s.) 15.20 Doradca smaku 15.30 Kuchenne rewolucje. Połajewo 16.35 Ukryta prawda 17.40 Detektywi (s.) 19.00 Fakty, sport, pogoda 20.00 Doradca smaku (mag.) 20.10 Na Wspólnej (s.) 20.50 B&B love (s.) 21.30 Kuchenne rewolucje 22.35 Podejrzani zakochani (komedia romantyczna).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.30 Malanowski i partnerzy (s.) 9.30 Sekrety rodziny 10.30 Dłaczego ja? 11.30 Gliniarze (s.) 14.35 Dłaczego ja? 15.50 Wydarzenia 16.20 Interwencja (mag.) 16.30 Na ratunek 112 17.00 Gliniarze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia, sport, pogoda 19.15 Lepsza Polska 19.35 Malanowski (s.) 20.10 Nasz nowy dom (reality show) 21.15 Przyjaciółki (s.) 22.20 Pomiędzy nami góry (dramat USA).

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Souborné dílo Williama Shakespeara (8, godz. 10.00, 19.00); SCENA BAJKA - CZ. CIESZYN: Frankenstein (8, godz. 10.00);

CO W KINACH

JABŁONKÓW:

Světýlka (8, godz. 17.00, 19.30).

CZ. CIESZYN - Central:

Vlny (8, godz. 17.30); Transformers. Początek (10, godz. 16.30); Rok vdovy (10, godz. 16.30).

HAWIERZÓW - Centrum:

Velký Pán (8, 9, godz. 17.00); The Universal Theory (8, godz. 18.00); Deadpool & Wolverine (8, 9, godz. 19.30); Lucky Winners (9, godz. 9.30); Apetyt na więcej (9, godz. 17.00); Transformers. Początek (10, godz. 17.00); Ema a smrtihlav (10, godz. 18.00); Zapisnik alkoholičky (10, godz. 19.30).

KARWINA - Centrum:

Velký Pán (8, godz. 17.30); Joker (8, godz. 19.30); Vlny (9, godz. 15.00); W głowie się nie mieści 2 (9, godz. 17.45); Beetlejuice Beetlejuice (9, godz. 20.00); Transformers. Początek (10, godz. 17.30); Rok vdovy (10, godz. 20.00).

KARWINA - Ex:

Substancja (10, godz. 18.00).

CO W STREAM-IE

The Bear

Dramat komediowy, którego głównym bohaterem jest Carmen „Carmy” Berzatto, młody i utalentowany szef kuchni, który po latach pracy w prestiżowych restauracjach wraca do rodzinnego Chicago, by przejąć podupadający bar kanapkowy po samobójczej śmierci swojego brata. Carmy zderza się z trudnościami związanymi z prowadzeniem małego, chaotycznego biznesu – od finansowych problemów po niedyscyplinowaną załogę, w tym konfliktowe z Richiego, najlepszego przyjaciela brata. Chcąc uporządkować chaos, wprowadza nowe procedury, ale natrafia na opór i frustrację zespołu. Serial walczy realistycznym obrazem

5.55 Śniadanie 8.30 Ulica (s.) 9.30 Hell's Kitchen Czechy (reality show) 10.55 Detektyw Monk (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.25 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 13.35 Mentalista (s.) 15.25 Zamierny się znanymi 16.57 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Pościg 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Jedna rodzina (s.) 21.45 Comeback (s.) 22.55 Po twojej stronie 23.40 Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień 7.00 M.A.S.H. (s.) 9.20 Para do zabicia (s.) 10.35 Policja Hamburg (s.) 12.30 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 14.25 Policja w akcji 15.25 Tak jest, szefie! 16.40 Incognito 17.55 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne 19.55 Showtime 20.15 Zoo (s.) 21.45 Incognito 22.50 Honeymoon (reality show) 23.40 Tak jest, szefie! 0.50 Policja w akcji.

Debata o mediach na 75-lecie »Zwrotu«

Redakcja miesięcznika „Zwrot” organizuje z okazji 75-lecia swojego istnienia konferencję na temat „Przyszłość mediów czeskich, polskich i mniejszościowych”. Odbędzie się ona w czwartek 10 października w Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie.

Konferencja będzie okazją do spotkania się i porozmawiania na ważne tematy związane z mediami na pograniczu – zaznacza redaktor naczelna miesięcznika „Zwrot” oraz portalu Zwrot.cz Halina Szczotka.

Dyskusje odbędą się w godzinach przedpołudniowych w ramach dwóch paneli. Pierwszy rozpocznie się o godz. 9.00 i będzie poświęcony mediom polonijnym i polskim poza granicami kraju. Światowe Stowarzyszenie Mediów Polonijnych będzie reprezentować na nim

Teresa Sygnarek, zaproszenie przyjęli również przedstawiciele mediów polskich na Wschodzie i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. J. Olszewskiego oraz redaktor naczelny „Głosu”, Tomasz Wolff.

Drugi panel został zatytułowany „Media na granicy”, a jego uczestnicy będą szukali odpowiedzi na pytanie, jakie znaczenie ma granica w pracy redakcji działających na pograniczu dwóch państw. Wezmą w nim udział dziennikarze mediów z województwa śląskiego z Polski i morawsko-śląskiego z RC. Początek zaplanowano na godz. 10.30.

Część popołudniową obchodów jubileuszowych otworzy debata pt. „Przyszłość mediów w obliczu fake newsów i sztucznej inteligencji”. Swoimi spostrzeżeniami podzieli się w niej Eva Klusowa, Bohumil Kartous i Rajmund Klonowski, poprowadzi ją Halina Szczotka. (sch)

Polska w dwudziestu odsłonach

Tegoroczne Dni Polskie w Ostrawie będą obfitowały w koncerty, wydarzenia literackie, seanse filmowe, wykłady i spotkania. Rozpocznie się w sobotę 12 bm. i potrwają do 11 listopada.

Cykl wydarzeń zainauguruje sobotni wieczorny koncert post-rockowego trio instrumentalnego November Might Be Fine oraz orliwskiej grupy LiveLike. Odbędzie się w Centrum Kultury „Provoz”.

Dni Polskie będą promowały Polskę jako kraj atrakcyjny dla turystów. W niedzielę 13 bm. o godz. 15.00 Polska Organizacja Turystyczna przedstawi w Centrum PANT trzy polskie miasta, do których można łatwo i tanio dotrzeć samolotami z Mosznowa: Warszawę, Gdańsk i Poznań. Temat podróznicy będzie obecny także na spotkaniu z ks. Zbigniewem Czendlikiem w środę 30 bm. w Domu Kultury „Poklad” w Ostrawie-Porubie. Duchowny podzieli się przeżyciami związanymi z kręceniem serialu telewizyjnego „Z kamperem po Polsce”. Z kolei Veronika Jirřkova opowie 5 listopada w PANT o zwiedzaniu wybrzeża Bałtyku na hulajnodze.

Z wydarzeń literackich warto wymienić spotkanie z Josefem Mlejnkem, poetą i tłumaczem wierszy Zbigniewa Herberta na język czeski. Okazją jest 100. rocznica urodzin polskiego poety. Spotkanie odbędzie się w Domu Sztuki w czwartek 17 bm. Przedstawiony zostanie nowy czeski wybór wierszy Herberta pt. „Mám klepátko od

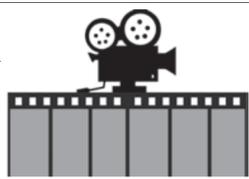
nehliđaných zhrad”. Dzień później w Studiu G odbędzie się spotkanie z Maciejem Bielawskim, autorem książki „Dom z dwiema wieżami”. który w latach 70. ub. wieku na znak protestu przeciwko polskiemu antysemityzmowi wyemigrował do Szwecji. O złożonych relacjach polsko-ukraińskich opowie 29 bm. w Centrum PANT Hubert Klimkó-Dobrzaniecki, który odmalował je „w hrabalskim stylu” w powieści „Złodzieje bzu”.

Interesująco zapowiada się wyjazd edukacyjny śladami Larisch-Mönnichów, szlachciców i przedsiębiorców (sobota 19 bm.) po polsko-czeskim pograniczu. Odbędzie się także spacer pn. „Polskie ślady w ostrawskiej przeszłości” (sobota 26 bm.).

Istotną częścią Dni Polskich są debaty. We wtorek 22 bm. w Centrum PANT będą debatowali historycy Paweł Ukielski i Michał Stehlik nt. dyktatorów etycznych podczas II wojny światowej. Debata z Mirosławem Karasem, byłym korespondentem Telewizji Czeskiej w Warszawie, będzie dotyczyła współczesnej polski (czwartek 24 bm. w kawiarni „V zahradi”).

Kompletny program znajduje się na stronie internetowej polske-dny.cz. Tam też można sprawdzić, które wydarzenie jest bezpłatne, a na które trzeba za wyprzedzeniem kupić bilety.

Głównymi organizatorami Dni Polskich w Ostrawie są Centrum PANT i Instytut Polski. Jednym z partnerów jest również Zakład Polonistyki Katedry Slawistyki Uniwersytetu Ostrawskiego. (dc)

Film historyczny „Vlny” w reżyserii Jiříego Mádla pokaże ekscytujące i dotychczas sekretne historie dziennikarzy Czechosłowackiego Radia. Pod koniec lat 60., kiedy na falach radiowych grał rock and roll, a świat zmieniał studentki bunty, starszy z braci dołączył do prestiżowej redakcji radia. Wkrótce trała w niebezpieczną bitwę pomiędzy redaktorami a tajnymi służbami. W wirze wydarzeń wkrótce stawką będzie życie wszystkich, a bohater staje przed trudnym wyborem: chronić brata czy prawdę i współpracowników?

Życia w intensywnym środowisku gastronomicznym, ukazując wyzwania, które Carmy napotyka zarówno zawodowo, jak i prywatnie, zmagając się z traumą i żalobą po stracie brata. „The Bear” to opowieść o pasji do gotowania, odkupieniu i zawiłych relacjach międzyludzkich, pełna emocji, humoru i autentyczności, która porusza kwestie osobistych dylematów, rodzinnych zobowiązań i walki o lepsze życie.

Gdzie oglądać: Disney+

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- Józef, były minister spraw zagranicznych
- afrykańska gorączka krwotoczna
- Gable, aktor z „Przemiętło z wiatrem”
- przydomek Deyny lub nowozelandzka papuga.

Wyrazy trudne lub mniej znane: KAKA

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- I lub II w piłce nożnej
- amerykański producent procesorów
- bohaterka baśni „Królowa Śniegu”
- aktor Alda.

Wyrazy trudne lub mniej znane: INTEL

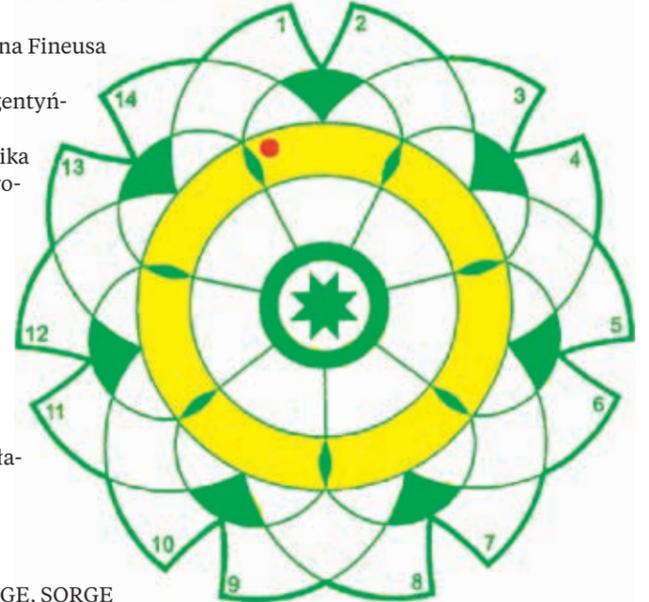
	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

ROZETKA

Rozwiązaniem jest nazwa miasta na prawach powiatu w Polsce, w środkowej części województwa dolnośląskiego. Położone jest nad rzekami Kaczawą (lewy dopływ Odry) oraz wpadającą do niej Czarną wodą...

- prowizoryczna budowla, przeznaczona na tymczasowe zamieszkanie, przechowywanie towaru itd.
- królowa Tracji w mitologii greckiej, druga żona Fineusa
- ubóstwiani artyści, słynni sportowcy
- ...Francisco Isidoro Luis Borges Acevedo, argentyński pisarz, poeta i eseista...
- kraj w Azji, podzielony wzdłuż 38 równoleżnika
- nieskąpy, szczodry, wspaniałomyślnie obdarowyjący innych
- Richard, słynny podwójny agent (zm. 1944)
- o małej Elżbiecie w przedszkolu
- placki drożdżowe smażone na tłuszczu, specjalność kuchni rosyjskiej
- broń kawalerii składająca się z długiego drzewca i osadzonego na nim metalowego grotu
- marka rumuńskich samochodów
- lekka, wąska łódź z częściowo zakrytym pokładem, poruszana wiosłami o dwóch piórach
- farba do drewna
- rozpinane na drzewcach masztu.

Wyrazy trudne lub mniej znane: BAJKA, JORGE, SORGE

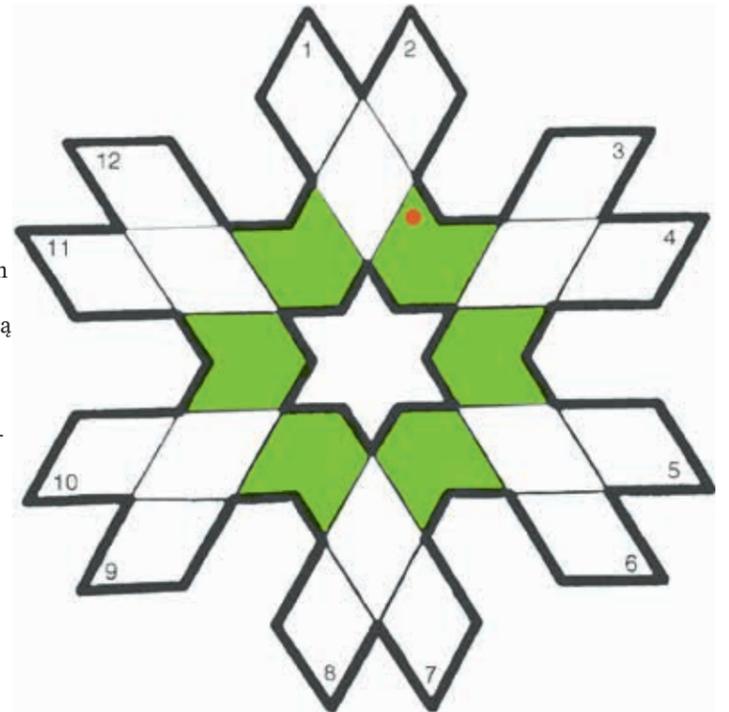

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem jest nazwa wsi w Polsce, położonej w środkowej części województwa małopolskiego, w powiecie krakowskim, w gminie Zabierzów, na zachód od Krakowa. Warto dodać, że na jej terenie znajduje się port lotniczy...

- 4. duży owoc o soczystym czerwonym miąższu lub anagram od burza
- 6. kraj w południowej Afryce ze stolicą w Mbabane
- 8. wzięcie trzynastu lew w brydżu
- 10. japoński producent zegarków
- 12. chęć przystąpienia do jakiejś organizacji
- 2. Wallace Fitzgerald... (1885-1949), amerykański aktor filmowy, który otrzymał Oscara w 1932 za rolę w filmie „The Champ”.

Wyrazy trudne lub mniej znane: BEERY, SUAZI

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 18 października 2024 r. Nagrodę z 24 września otrzymuje **Maria Wybraniec z Czeskiego Cieszyna-Żukowa Górnego**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 24 września: KALISZ

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 24 września: TRĄŁ, RANKA, AKORD, ŁADA

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 24 września: LIST, IRONIA, SNIGGA, TAAL

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 24 września: PIĄTEK